ՆՈՒՄԵՐՕ 1653 — 1883 ՓԵՏՐՎԱՐ 15 ՉԱՐՇԷՆՊԷ — ԱԼԹԸՆՃԸ ՍԷՆԷ

ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՔՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ՅԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԱԲՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Մեճմուայէ 20 ղրուշտան

ՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՆ

Պիր սէնէլիք	180 ղրշ.
Ալթը այլըգ	90 »
Իւչ այլըգ	50 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՉԻՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն

Պիր սէնէլիք	220 ղրշ.
Ալթը այլըգ	110 »

30 ԲԱՐԱ.

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3ինճի սահիֆէյէ	5 ղրշ.
4ւնճիւ սահիֆէյէ	2 »

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրը սարրաֆիյէյէ այիտ իլանաթ.

2 վէ 3իւնճիւ սահիֆէլէրէ	6 ղրշ.
4ւնճիւ սահիֆէյէ	4 »

Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթ պազըրլըգ օլունուր ։

Մէքթուպ նաքլիյա տեյիլ սէնալէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր ։

30 ԲԱՐԱ.

Իտարէխանէսի, հէյէթը թահրիրիյէսի վէ մաթպաասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրօ 20 խանէտէ տիր ։ — Կազէթանըն ումուրը խարիճ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէքեանա միւրաճաաթ օլունմալը լազըմ կէլիր, քեաֆֆէի մէքթուպլըրըն տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր ։

Ի Խ Թ Ա Ր

Կազէթամըզըն իտարէխանէսի իլէ հէյէթը թահրիրիյէսի մախսուս մահալ վէ մաթպաասըն Պապը Ալի ճատտէսինտէ այրը այրը մահալլէրտէ պուլունմասը բաղըշլըլը միւշթէրիլէրիմիզին մալիւմի տիր ։

Թէրճիմանը Էֆքեարի իտարէսինին պու հալի ուտում հէյէթիմիզէ պէօյլէ միւշքիլաթ վէրմէքտէ օլտուղը նազարը տիգգաթա ալընարագ, կազէթամըզըն կէրէք իտարէխանէսինին վէ կէրէք հէյէթը թահրիրիյէսի իլէ մաթպաասընըն պու կիւնտէն իթիպարէն էնէ Պապը Ալի ճատտէսինտէ միւճէտտատէն ինշա օլունմագտա օլան 20 նումէրօլու խանէյէ նագլ օլընտըղը իլան օլունուր ։

Իշպու նագլը մահալ սէպէպի իլէ պիր թագըմ Փիւզուլի մէսարիֆաթա տիւչար օլմըշ օլտուղըմըզտան, կէրէք Սթամպօլտա վէ կէրէք թաշրատա պուլունան աապօնէլէրիմիզին պօրճլարըն պէրվէճհի հըզըր թէսվիյէ իյլէմէլէրի րիճա օլունուր ։

ԿՈՆԼԻՒԹ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱՆԸՆ ԹԻՒՐՔԻԱ ԻԼԷ ՕԼԱՆ ԹԻՃԱՐԷԹԻ

Լիվէրբուլ Թիճարէթ Օտասը թարաֆընտան Օսմանլը կէօմրիւքլէրի հագգընտա Ինկիլթէրրա խարիճիյէ նէզարէթինէ թագտիմ օլունան մուխթիրէ տիր ։

Լիվէրբուլ Թիճարէթ Օտասը՝ Ինկիլթէրրա իլէ Թիւրքիա պէյնինտէ ճարի օլան թիճարէթտէ Լիվէրբուլ լիմանընըն բէք պէօյիւք մէնաֆիյի պուլունտուղընը զաթը ալիլանէլէրինէ պէյան իտէր ։ Պիր վագթտան պէրու իշպու թիճարէթ՝ գապիլիյէթի օլտուղը վէճհլէ խայլի թէրագգի վէ թէմէսսիւ իտէճէք իքէն, ինգըրազա եիւզ թութմագտա տըր ։

Պիզիմ Թիւրքիա իլէ օլան թիճարէթիմիզին էսպապը ինգըրազընը էյինէ անլամագ վէ իշպու թիճարէթին թէմէսսիւ վէ թէրագգիսինէ սէքթէ իրաս իտէն մանիալարըն նէ կիպի շէյլէր օլտուղընը քէշֆ իթմէք իւզրէ իճրա թահգիգաթա միւպաշէրէթ իտուպ, իշպու թահգիգաթըմըզտա տա Թիւրքիատա վէքիլլէրի պուլունան Լիվէրբուլ թիւճճարընըն միւթէպէրանընըն մուավէնէթինէ մազհար օլտուգ ։

Պիզ պաշլըճա Օսմանլը կէօմրիւքլէրինին նէ սուրէթլէ իտարէ օլունտուգլարընը, վէ թիճարէթ թարաֆընտան վագը օլան շիքեայաթա կէօմրիւք իտարէսի թարաֆընտան նէ տէրէճէ էհէմմիյէթ վէրիլտիկինի, եանի մէմալիքը Օսմանիյէտէ էմթաանըն թահմիլ վէ թահլիյէսի իչիւն թէպայլար վէ իսքէլէլէր վէ սէֆայինին թամիրի իչիւն տօքլար (ուֆագ թէրսանէ) մէվճուտ օլուպ օլմատըղընը, վէ էմթաանըն նէ սուրէթլէ թարթըլըպ մուաեէնէ օլունտըղընը, վէ թարիֆայը օլմայան էմթաա նէ սուրէթլէ թախմին իտիլտիկինի, վէ էլհասըլ թիճարէթին տիւչար օլտուղու մանիալէրին վէ պու մանիալէրի տէֆ իթմէք իչիւն իթթիխազ օլունան թէտապիրին նէլէրտէն իպարէթ իտուկինի թահգիգ իթմիշիզ տիր ։

Պու պապտէ Տէրսաատէթտէն, Պէյրութտան, Իզմիրտէն, Սէլանիքտէն վէ Ատանատան ալընան ճէվապլար՝ գաթի վէ աչըգ օլուպ, էքսէրիսինտէ մութապըգ տըրլար ։

Մէզքիւր ճէվապլարա կէօրէ, մէմալիքը Օսմանիյէնին կէօմրիւքլէր իտարէսի բէք նագըս օլուպ, պու խուսուսա մէզքիւր ճէվապլարտա վուգուաթլա իսպաթ օլունմագտա տըր ։

Խուսուսիյլէ Տէրսաատէթ կէօմրիւք իտարէսի՝ էօյլէ պիր պէօյիւք մէրքէզը թիճարէթէ (ըՍթամպօլ) միւնասիպ պիր հալտէ կէօրիւնմէտիկի կիպի, չիմտիքի իհթիյաճամըզ թիւճճարիյէյէ տէ միգտարը քիֆայէտէ իճապէթ իթմէմէքտէ տիր ։

Տէրսաատէթ լիմանընտա սէֆայինը թիւճճարիյէնին թէվագգուֆ ռուսումը հատտէն զիյատէ օլուպ, սէֆայինը մէզքիւրէնին եանաշմասը իչիւն իւէ րըլըթըմ եօգ տըր ։ Պիր հէյէթը գավըգթաճ ռուսումիյէ օլմատըղը միւ-ւլլըւ մէմուրինէ տէ չէվիտ պիր տիգգաթ ու նէզարէթ (գօնթրօլ) օլմատըղընտան, հէյէթ սուրէթը մաթլուպէտէ մէն իտիլէմէյօր : . . . .

Էլհասըլ կէօմրիւք մուամէլաթը թիճարէթէ մուզիրր վէ Օսմանլը խազինէսինէ մուճիպը ֆելաքէթ օլաճագ պիր թէհէննի վէ պէթաէթլէ իճրա օլընմագտա տըր ։

Թիւճճարընըն սըրըլըմըը վէ չիքեայէթլէրի միւթէատտիտ օլուպ, պունլարըն նազարը տիգգաթա ալընմասը տախի թէլխիսը րաթմա քէսաթիւֆ իթմէքտէ, վէ օ գատար ագչէ սարֆընա վէ վագըթ զայի իթմէքէ հաճէթ կէօսթէրմէքտէ տիր քի, թիւճճարըն եէնիտէն վագըթ զայի վէ ագչէ սարֆ իթմէքտէն իսէ, շիքեայէթլէրինտէն վազ կէչմէյի միւրէճճահ թութմայօրլար ։

Նէ էմթաա իչիւն տէպպօյ, նէ մախսուսի իսքէլէլէր վէ նէ տախի էմթաանըն գօյլաճագ գարայա չըգարըլմասը իչիւն աէթլէր եօգ տըր ։ Թիւրքիատա պիւթիւն պու շէյլէրին էքսիքլիյի՝ գաչագճըլըղը գօլայլաշթըրըր իչիւն կէօմրիւքիւն տէնիզ իսգէլէրինտէքի մուհաֆազա հէյէթինին քիֆայէթսիզլիկինէ իլավէ օլունընճա, թիճարէթ զարար վէրիր վէ անըն ինգըրազընը մուճիպ օլուր ։

Պու պապտէ թարաֆըմըզտա վէրիլէն պիլճիւմլէ թաֆսիլաթ սահիհ վէ մէվսուգ մալիւմաթ իւզէրինէ պինա օլունմուշ տըր ։

Նէ Սթամպօլտա, նէ Պէյրութտա, նէ Իզմիրտէ վէ նէ տախի Սէլանիքտէ կէմիլէրի թամիր իչիւն թէրսանէլէր (տօք) պուլունմամագտա տըր ։ Անճագ Տէրսաատէթտէ հիւքիւմէթէ աիտ թէրսանէլէր պուլունուպ, պունլար մէշկուլ օլմատըգլարը զէման բէք զիյատէ լիւզումը հըսս օլունուր իսէ, պէյլքի անլէրտէն իսթիֆատէ օլունապիլիր ։ Պու հալտէ թամիրէ միւհթաճ օլան թիւճճար սէֆինէլէրի՝ օ թէրսանէլէրտէն պիրինին պօշ օլմասընա պէքլէմէյէ մէճպուր տըրլար ։ Պունտան մաատա մէզքիւր թէրսանէտէ պիր սէֆինէ թամիր իթտիրմէք իչիւն քիւլլիյէթլի պիր մէպլաղ թէէտիյէ իթմէք լազըմ կէլիր . . . .

Էմթաա իչիւն լազըմ կէլէն ումումի տէպպօյլարա կէլինճէ, Սէլանիք վէ Իզմիրտէ միւթէատտիտ վասի տէպպօյլար մէվճուտ օլտուղունտան, պու իքի շէհիր միւսթէսնա օլարագ Թիւրքիանըն տիկէր պիւթիւն մէմալիքինտէ թիւճճարլարա խայլի սուհուլէթ վէրէն վէ լիւզումու խայլի հըսս օլունան տէպպօյլարտան ասլա պուլունմամագտա տըր ։ Պու ույկունսըզլըղըն էօնինի ալմագ իչիւն թիւճճարլար կէրէք քէնտի իշլէրինէ գուլլանմագ վէ կէրէք տիկէր թիւճճարանա քիրայա վէրմէք իւզրէ պու կիպի տէպպօյլար ինշա իթտիրմէյէ մէճպուր օլըրլար ։

Օսմանլը կէօմրիւքլէրինտէ թարթը վէ եօլճու իչիւն մախսուսի ալաթ վէ մաքինալար եօգ տըր ։ Աղըրլըղըն միգտարը՝ եալնըզ Բօմա թէրազիսիյլէ (եանի գանթար) անլաշըլըր ։ Էկէր պիր գանթար եիւքլէմէզ իսէ, էմթաանըն թարթըլընա միւսաիտ կէլմէք իւզրէ տիկէր պիր գանթար տախա պիթըրըլըր ։ Միւքէմմէլ թարթը մաքինալարընըն իշպու ֆըգտանը՝ եաքի ատէթի էլտէն բըրագմամագ էֆքեարընտան նէշէթ իտուպ, իշպու էֆքեարա մէպնի էմթաա տա պուխար մաքինասըյլա եիւքլէթիլիպ պօշալթըլմագ իհրազ իտէ, պու անճագ համալլար վազիֆէսը լայըգը իճրա օլունուր ։

Իտխալ օլունան վէ թարիֆալարտա զիքր պուլունմայան էմթաայա կէլինճէ, կէօմրիւք մուխամմինլէրի իլէ իտխալ իտէն թիւճճարլար պէյնինտէ պու պապտէ խուսուսի պիր թէսվիյէ վուգու պուլուր ։ Պու խուսուսաթտա տայիմա մալ սահիպինէ միւսաիտ սուրէթտէ էմթաանըն գըյմէթը թախմին օլունուր ։ Մուխամմին իլէ թիւճճար արասընտա էօյլէ պիր թէսվիյէ վուգու պուլմայընճա, էմթաայը ալըր վէ քէյֆէմայէշա պիր գըյմէթ գօնըլըր վէ թիւճճար տա պունա գաթլանմաղա մէճպուր տըր ։

Պու ույգունսըզլըղըն սէպէպի չու տըր քի, մուխամմինլէր ֆիյաթընը թահմին իտէճէքլէրի էմթաանըն գըյմէթը հազըրըյէ վէ թիւճճարլըգ եօլինէ պիլմէզլէր ։

Պու հալին էօնինի ալմագ իչիւն թէքլիֆ օլունան թէտապիրէ կէլինճէ, թէտապիրը մէզքիւրէ գօմիսիօնըն մէլֆուֆէն թարաֆընտա արզ իթտիկի րաբօրթօյա մէրպուտ պուլունտուղունտան, պունա Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինին աթֆը նազարը տիգգաթընը իլէմէսինի րիճա իտէրիզ ։

Լիվէրբուլ Թիճարէթ Օտասը

Սէր Ռէյիզի	Ռէյիզ
ՈՒԻԼԵՐՄ ՊԼՈՒՏ	ՈՒԻԼԵՐՄ Պ. ՖՕՐՈՒՏ

(Ֆ—ր)

—

Ռիւսթէմ բաշա հազրէթլէրինին միւտտէթը մէմուրիյէթինին խիթամընտա Ճէպէլը Լիպնան միւթէսարրըֆլըղը թաահինի իչիւն սէֆիրլէրին Պապը Ալիյէ իսթիմզաճ իտէճէքլէրի կիւն հէնուզ թաեին օլընմամըշ տըր ։

Զանն օլունտուղընա կէօրէ, պու պապտէ պիր սուրէթը իթթիֆագ հասըլ իթմէք իչիւն տիպլօմասի րիճալի արասընտա միւզաքերէլէր ճէրէյան իթմէքտէ տիր ։

—

Պէրլին սէֆարէթը տիպլօմաթիգըյէսինտէ զանն օլունտուղունա կէօրէ, Ինկիլթէրրա՝ լօրտ Կրանվիլին Նօթասը հագգընտա Էնէնպի սիֆարէսը պէյնինտէ վուգու պուլան միւպադալէթլարտան տէրէճէի նիհայէտէ խօշնուտ օլմուշ օլտուղունտան, մէսէլէնին թէֆէրրուաթընա պիրինճի նօթատա զիքր օլունմամըշ օլան պազը խուսուսաթը գամ ու իլավէ իթմէք իւզրէ եէնի պիր նօթա տախի հազըրլամագտա տըր ։

Կէօրիւնիւյօր քի՝ տէվլէթլէր մէզքիւր Ինկիլիզ Նօթասընը ալըր ալմազ պիր միւթթէֆիգ իւլ մեալ Նօթա իլէ ճէվապ վէրմէյէ պէյնլէրինտէ իթթիֆագ հասըլ իթմիշլէր տիր ։

—

Շըգօտրատան եազըլըյօրընա կէօրէ, Առնավուտլար Գուրիլիքօ նամ մահալտէ պիր մէճլիս ագտ իտէրէք, Գարատաղլըլարըն Առնավուտլուղա կիրտիքլէրինտէ սօն տէրէճէ գատար մուգավէմէթ իթմէյէ գարար վէրմիշլէր տիր ։

—

Վօլօ իլէ Լարիսա սէմթի եօլ խաթթընըն Սէլանիք վէ Միթրօվիցայա պիրլէշթիրիլմէք իւզրէ Օսմանլը արազիսինտէ լազըմ կէլէն քէշֆիյաթը իճրա իթմէք իչիւն Պապը Ալինին եօնան հիւքիւմէթինէ մէնսուպ օլան պազը Ֆրանսըզ միւհէնտիսլէրինէ մէզունիյէթ վէրմիշ օլտուղունա տաիր պիր հավատիս թէքզիպ օլունույօր ։

Պու պապտէ այըն մալիւմաթը մախսուսէտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, Ալթինա գապինէթօսը Պապը Ալիտէն պէօյլէ պիր միւսաատէ իսթէմիշ իսէ տէ, հիւքիւմէթը սէնիյէ, Նաֆիա նէզարէթինէ հէվալէ օլունմուշ օլան մէսէլէի մէզքիւրէ հագգընտա նէզարէթը միւշարիլէյհանըն րէյինի ալմագսըզըն հիչ պիր գաթի գարար վէրմէյէճէք տիր ։

(Տախիլիյէ նէզարէթինտէն ... ձէլէլնէն ... մէթէրճէմէն օլունմուշ տըր .)

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս թէլէկրաֆնամէլէրի Բարտէպօզ Մաթպաասընտա Թէրճիմէ օլունան Ֆէլէկրաֆլար տըր ։

Սօֆիա 26 փեպր.

Պուլկարիստան բրէնսի թարաֆընտան իյրատ օլունան պիր նութգը միւթէագըպէն պու կիւն մէճլիսի թաթիլ իթմիշտիր ։

Իսքէնտէրիյէ 26 փեպր.

Մըսըր հիւքիւմէթի՝ 200 լիրատան աշաղը օլան պիլճիւմլէ միւթալէպաթ վէ թազմինաթըն տէրհալ թէտիյէսի հագգընտա հէնուզ հիչ պիր գարար վէրմէմիշ տիր ։

Գան (Ֆրանսատա) 26 փեպր.

Մ. Կլատսթօնըն պու կիւն Լօնտրայա միւթէվէճճիհէն պուրատան հարէքէթ իթմիշ տիր ։

Լօնտրա 27 փեպր.

Գաահիրէտէն Տէյլի Նէ-ւզ կազէթէսինէ պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Սուտանտաքի եալանճը բէյղամպէր՝ Թիքէմիլ Գօրտօֆանը իշղալ իտէրէք Խարթում իլէ Տօնկօլա իւզէրինէ եիւրիւյօր ։

Ինկիլիզ հիւքիւմէթինին իրլանտատաքի Իւնիւ-գլէանի «մագլուպիյէթի զայը գապիլ» նամըյլա թէչքիւլ իթմիշ օլան ճէմիյէթը ֆէսատիյէ սէրքէրտէլէրինտէն պիրի պուլունան Շէրիտանը թէսլիմ իթմէսինի Մէքսիքա Ամէրիքա հիւքիւմէթինտէն թալէպ իթմիշ տիր ։

Աժանս Ռէ-Պէր

Լօնտրա 26 փեպր.

Գօնֆէրանսըն ճումա էրթէսի կիւնքի իճթիմաընտա, Ռուսիա սէֆիրի՝ Թունայըն Քիլիա պօղազընտաքի գօնթրօլընա տաիր թէքլիֆաթը գաթիյէ վէ քեամիլէսինի պէյան էյլէմիշտիր ։

Կազէթալարըն գայիտինէ, Ֆրանսա գօմիսէրի Մ. Պարէրին լայիհասընա մուվաֆագաթ օլունմագ շարթըյլա, Ռուսիա մէթալիպի Աւսթրիա թարաֆընտան գապուլ իտիլմիշ տիր ։

Տիւէլը սաիրէ տախի՝ Գալասթա ճէրէյան իտէն միւզաքերաթտա էսասէն թաատիլ իթտիրիլէրի Մ. Պարէր լայիհասընա մուվաֆագաթլարընը թէքրար պէյան էյլէմիշլէր տիր ։ Չու գատար քի Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա սէֆիրլէրի թարաֆընտան մէզքիւր լայիհասա պազը թաատիլաթ թէքլիֆ օլունմուշ, վէ Ռուսիա տախի օլ պապտէ մուխալէֆէթ կէօսթէրմիշ տիր ։ Շիմտիլիք պիր գարարը գաթի վէրիլմէտէն, չարշէնպէ կիւնիւ միւզաքերէյէ տէվամ օլունաճագ տըր ։

Լօնտրա 26 փեպր.

Մօնթէ-Քարլօ գազինօսը՝ պու սաապահ չըգան հուսուսէ սէպէպիյլէ, Աւսթրիա վէ Ռուսիա սէֆիրլէրի պէյնինտէ մէվճուտ օլան մուվաֆագաթըն նազարէն գօնֆէրանսըն վէրիլմէսի գարարլարա մուխալէֆէթ իտիլէճէկինի Ռումանիա հիւքիւմէթինէ թավսիյէ էյլէմիշտիր ։

Տիկէր կազէթալար՝ մէսէլէնին խալլի իչիւն գուհնուրինտէ Ռումանիանըն Աւսթրիա իլէ մուվաֆագաթ իթմէտիկինէ պէյանը թէէսսիւֆ իտէրէք, Ռումանիանըն տուէլը սաիրէ իլէ միւսավաթ իւզրէ գօնֆէրանսա գապուլի Աւսթրիա թարաֆընտան մուգատտէմ թէքլիֆ օլունտողընը իխթար էյլէմիշլէր տիր ։

Լօնտրա 26 փեպր.

Ճէնէրալ Կօրտօն բաշայըն Սուտանա աւտէթ իտէճէկի էքսէր կազէթալարտա մէվզուընէ պէյան օլունույօր ։

Աւսթրիա պահրիյէ նէզարէթինին էմրի իւզրէ Քիէլ լիմանընտա մուգայյիտ իգամէթ իթտիրիլէն Ռուս թօրփիտօ սէֆինէլէրինին թամիրի իչիւն հազըրլըգլար կէօրիւլմէքտէ թա Ռուսիա իւզէրինտէ ... թէպլիղ իտիլմիշ վէ պու սէֆինէլէր մէզքիւր լիմանտան Պալթըք տէնիզինէ կէլէճէք իմիշ տիր ։ Պէրլինտէն քէշիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆ րիվայէթ իտէր ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պու կիւն Բաթրիգխանէտէ պէր միւթատ խառն ժողով իճթիմաը իչիւն տիւնքի կիւն Բաթրիգ Աֆէնտի Տ. Տ. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրի թարաֆընտան Վարչութիւն ազատարըննա տավէթնամէլէր կէօնտէրիլմիշ տիր ։

—

Իշթիրակիլմիշ կէօրէ կէլէճէք ճումա կիւնիւ Միլլէթ մէճլիսը ումումիսի իճթիմաա իտէճէք տիր ։

—

Խասքէօյտէ վագը Գալֆաեան Որբանոցըն միւտիրի վէ սահիպի Սրբուհի մայրապետըն՝ մէզքիւր թէքքէի մէզքիւր չաքիրտանը թարաֆընտան իչինիլէն պազը հիւնէրլէրինին Մայէնըր Հիւմայունա թագտիմ իթմիշինի, վէ զաթը հազրէթը Շէհրիյարի թարաֆընտան գարինը գապուլ պույուրուլտուղընը պունտան ագտէմ եազմըշ իտիք ։

Տիւնքի կիւն սէրքէաթիպը հազրէթը Շէհրիյարի Բիզա բաշա հազրէթլէրինին իմզասը իլէ Բաթրիգխանէյէ պիր թէզքէրէ վիւրուտ իտիւպ, պունտա զաթը հազրէթը Բատիշահի թարաֆընտան մէզքիւր էլ հիւնէրլէրինէ միւքեաֆաթէն 300 լիրա իհսանը Շահանէ վագը օլտուղու Բաթրիգ Աֆէնտի Տ. Տ. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրինէ իշար իտիլմիշ օլմաղլա, իշպու էլթաֆը պինիհայէի Շահանէտէն տօլայը Բաթրիգը միւշարիլէյհ հազրէթլէրի կէրէք քէնտի վէ կէրէք Սրբուհի մայրապետ թարաֆընտան խաքփայը հազրէթը Շէհրիյարիյէ արզը շիւքրանիյէթ ու մահմիտէթ իյլէմիշ, վէ թէզայիտը էօմր ու իգպալը Շէհինշահի լէրի իչիւն տուալէր օգումուշտըր ։

Ալթիյէի մէզքիւրէ Որբանոցա թէսլիմ օլունմագ իւզրէ Մայէնը Հիւմայուն թէօրութիւնճիւ քեաթիպի մարիֆէթիյլէ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինէ թէվտի օլունմուշ տըր ։

—

Միլլէթիմիզ թիւճճարանը միւթէպէրանընտան կիւլպէնկեան Սերովբէ էֆէնտի մախտումը Պատրիկ էֆէնտի ագտը իզտիվաճընը տիւնքի նիշանէ իմզատէ պէր թաֆսիլ պէյան իթմիշ իտիք ։

Էֆէնտիի մումաիլէյհ իշպու միւնասէպէթլէ Ս. Փրկիչ խաստախանէսինտէքի 650 լի միւթէճավիզ պիմարլարըն տախի պիր տէրէճէյէ գատար քէնտի մէսէրրէթ ու խայրխահընա միւշթէրէք գըլմագ վէ թէսելլի էյլէմէք իւզրէ միւքէմմէլ պիր թաամ վէրմիշ վէ 30 լիրա տախի խանէ էյլէմիշ տիր ։

—

Տէրսաատէթտէ պիր Վարժարանի մով վէ եա պիր Կեդրոնական Բարձրագոյն վարժարան թէէսսիսինէ տաիր պիր լայէհա թանզիմ իլէ Ազգ. Վարչութիւնա թագտիմինէ տաիր իճթիմա իտէն Ուսումն. խորհուրդ գարար վէրմիշ տիր ։

—

Տէֆսիլէ իլան օլունտուղու վէճհլէ Միացեալ Ընկերութիւնա խանէ իչիւն իճթիմա գարար վէրիլէն վէ Ֆրանսա սէֆիրը քէպիրի Մար.քի տը Նօայլ հազրէթլէրինին թահթը հիմայէսինտէ վագը օլան պէօյիւք պալօ եարըն.քի բէնճշէնպիհ ագշամը Պէյօղ-

Ի ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ ՏԻԿՆԱՆՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

լունտա Վէրտի թէաթրօսունտա իճրա օլունաճաղը մալիւմ օլուպ, անճագ մէզքիւր պալօնուն թէրթիպ օլունան մէմուրլարը իլէ նէ իշլէրի նա մօզա... ցէյ ... մէսէլէսինին... թէպէյյիւն իտէճէք օլ... օլունուպ, խայրին գայէսինէ տահա զիյատէ խիզմէթ իտէճէքլէրի իմիտ օլունուր ։ Էֆէնտիլէրին ... լէրի թէմէննի օլունուր ։

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ ՏԻԿՆԱՆՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մեծապատիւ տէր խմբագրապետ Թէրճիմանը Էֆքեար պատուական լրագրոյ,

Տէր,

Խնդրեմ զի ներկայիս որ հաճիք Դպրոցասէր Տիկնանց ընկերութեան հետեւեալ ազդը հրատարակել Ձեր պատուական թերթին միջոցաւ ի տեղեկութիւն ընկերուհեաց ։

Դպրոցասէր Տիկնանց ընկերութեան ընդհ. ժողովը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ շաբաթ փետրվար 19/3 ի ժամ 7 Օրթաքէօյ Տէրէ-Պաշը ընկերութեանս վարժարանը ։

Կը խնդրուի ազնուական ընկերուհիներէն որ իրենց անհրաժեշտ ներկայութեամբ ազգասիրական պարտականութիւննին կատարել բարեհաճին ։

Ատենադպիր	Ատենապետ
Վ. Պ. Թագւորեան	Ն. Վարժապետեան

1. Ընթերցումն նախորդ նստի ատենագրութեան
2. Դիւանական թղթակցութիւնք
3. Եռամսեայ համարատուութիւն հեգր. գործ. ժողովոյ
4. Նոր հանգանակութեան
5. Առաջարկութիւնք ընկերուհեաց

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԹՐԱՄՎԱՅ ՇԻՐՔԷԹԻ ԻԼԱՆ

Մէճլիսը իտարէնին գարարը մուճիպինճէ, հիսսէտարան մէճլիսը ումումիսի՝ շիրքէթը մէզքիւրէնին մէրքէզի պուլունան Գալաթատա Բէրչէմպէ բազարընտա Սաաթճըլար խանընտա կէլէճէք մարթ 16/28տէ էօյլէտէն սօնրա սաաթ 2տէ պէրմուտատ իճթիմաէ տավէթ օլունուր ։

Օն հիսսէյէ (աքսիօն) մալիք օլուպ մէճլիսը մէզքիւրտէ հազըր պուլունմագ իսթէյէն հիսսէտարան էֆէնտիլէր՝ իճթիմա վուգու պուլմազտան 10 կիւն էվվէլ թահվիլլէրինի շիրքէթը մէզքիւրէ սանտըղընա թէվտիա իտէճէքլէր, վէ մէմալիքը էճնէպիյէտէ պուլունան հիսսէտարան տախի (Նիզամնամէնի մախսուսընըն 37ինճի մատտէսինէ թէվֆիգէն) Բարիզտէ Լաֆայէթ սօգագընտա 31 նումէրօլու Ի. Գամօնտօ վէ գումբանիասընա թէվտիլ էյլէյէճէքլէր տիր ։

Մէճլիսը ումումինին միւզաքերէ իտէճէկի մէսաիլ պէր վէճհը աթի տիր ։

1. 1882 սէնէսինին գեանունուսանի 31ինտէ գապանըլան հիսապլար վէ պիլանչօլար վէ թէֆթիշլէրին թաստիգի ։

2. Թէմէթթիւաթ սայտօսընըն «Էշիա թամիրի թախսիսաթընա» զամմ օլունմագ իւզրէ մէճլիսը իտարէնին արզ իթտիկի պիր լէքլիֆինին թաստիգի ։

3. Գալաթա իլէ Պէյօղլու վէ Շիշլի արասընտաքի խաթթըն իքմալի իչիւն լազըմ կէլէն մէպլաղըն սայտօսը ։

4. Նիզամնամէնին 18 վէ 20ինճի մատտէլէրինէ թէվֆիգէն, միւտտէթը մէմուրիյէթլէրի խիթամ պուլմուշ չըգաճագ օլան մէճլիսը իտարէնին իքի ազասը եէրինէ աիէրլէրինին թայինի ։

Մէճլիսը իտարէ

Ա. ԹՈՒԽԱԼԷ

Տէրսաատէթ 27 փետր 1881

ԱՀՎԱԼԸ ՆԱՖԻԱ

(Տէվամը Նումէրօտան տէվամ)

Շիմտիյէ տէկին իհսան պույրը-լան Օսմանլը Նաֆիա իմթիյազա-թընտա, կէօզէ չարբաճագ տէ-րէճէտէ ճեսիմ պիր ամէլիյաթ իմթիյազը պուլունմամըշ օլմասը, իքի սէպէպլէրտէն հուսուլէ կէլ-միշ օլապիլիր :

1. Տէվլէթին, պէօյլէ պիր իմ-թիյազ իհսան իթմէք իսթէմէմիշ օլմասընտան :

2. Պէօյլէ պիր իմթիյազ թա-լէպ իտէճէք պէօյլէ սէրմայէ-տարանըմըզ պուլունմամասընտան :

Վէ մաամաֆիհ իքի սէպէպի խաթըր ու խէյալըմըզտան կէչիր-մէքլիյի պիլէ, պիր խէթայի ա-զիմ ատտ իտէճէյիմիզտէ շէքք գատար չիւպհէ ճայիզ օլամազ, իմտի, պինաէնալէյհ, հայընըզ ի-քինճի սէպէպի գապուլ իտէճէ-յիզ :

Ֆօնտօլարըմըզըն պաշընտա կէ-լէն զարուրի ֆէլաքէթ, ըլթ-ըղ, չէքիրկէ, պէտպախթ վէ տէհշէթլի պիր մուհարէպէ, ա-նըն սէնէլէր իլէ տէվամ իտէն ---- մուհարէպէլէրին նէթիճէլէրի վէ զայիհէսի վէ զայիհասը, զաթէն պիր այլըգ մաաշըն օլմայան մուքէլլէֆինին նագտ սէրվէթինի գուրութմայա քեաֆի իտիլէր :

Պունուն իլէրինտէ, զաթէն բէք ճեսիմ պիր հալտէ պուլունմայան մաճմու վարիտաթըմըզըն, մէսէ-լա եաղ, աֆիոն վէ սաիրէնին գըյմէթի տէ նըսֆընտան տահա աշաղը ինմիշ օլմասը, վէ թէսա-լիւսա Բումի գօնչուլարըմըզըն պիզտէն զիյատէ զայիքէ կէօս-թէրէրէք ճեսիմ ամէլիյաթը Նա-ֆիայա, վարօբ, վէ պանգա չիր-քէթլէրի թէէսսիւսինէ տուշմէլէրի իլէ, պազը սէրմայէտարանըմըզը տախի քէնտի թարաֆլարընա ճէլպ իյլէմիշ օլտուգլարը սահիհլիյի տէ իլավէ գըլընտըգտա, պունլար, միլքիմիզտէ ումուրը Նաֆի-այա տաիր պէօյլէ ամէլի-յաթլար իճրասընա նէ տէ-րէճէտէ թէհամմիւլիմիզ գալ-մըշ օլտուղունու մաթեմաթիք հիսապը տօղրուլուղու իլէ աչը-քեար սուրէթտէ պէյան իյլէմէ-յէ քէաֆի սայըլըրլար :

Սէնէ պէ սէնէ, իխրաճաթը-մըզտան զիյատէ իսթիհլաքըմըզ զարուրի օլուպ, միլքիմիզտէն տըշարը չըգան ալթընուն պէլքի նըսֆը պիլէ իչէրի կիրմէմէսին-տէն, կիմ պէ կիմ, նագտ սէր-վէթիմիզին տահա զիյատէ թէ-նէզզիւլ պուլմագտա օլմասը տա պաշգա :

Պու հալտէ, մէվճուտըն մու-հաֆազասը իչին լազըմ կէլէն մուվազէնէյի սէրվէթի հուսուլէ կէթիրէճէք վասըթալարը, պին-նէթիճէ քէնտի գուվվէյի նագտի-միզ իլէ հուսուլէ կէթիրէպիլմէ-միզ իմքեանը նէ՞ըէտէ գալմըշ օլուր :

Էկէր պու պէտպախթ հալիմիզ թամիրի մումքին պիր ֆէլաքէթ իսէ, սահիհլիք կիւնէշինէ գարշը կէօզլէրիմիզի գապայարագ քէն-տիմիզի ալտաթըրգ, հէնուզ մէ-յտան պուլունմագտա իքէն սոնը սէլամէթ չարէսինէ չալըշմամագ-լըղըմըզ, պէտպախթլըղըն պէտ-պախթլըղը օլապիլիր · պուլ ֆէ-լաքէթ օ օլապիլիր :

Շիմտի, սէլամէթ չարէսի, էճ-նէպիլէրին սէրմայէ մուավէնէթի տիր :

Վէ հաթթա էօյլէ զանն իտէ-րիզ քի, շիմտիյէ տէկին իհսան պույրուլան ումուրը Նաֆիա իմ-թիյազաթընտան պազըլարընա նայիլ օլան վաթանտաշլարըմըզ տախի, տէրուհտէ իթմիշ օլտուգ-լարը վազիֆէլէրինին իճրասը ի-չին, իսէ իւմիտլէրինի էճնէպի սէրմայէտարանը իւզէրինէ վազ իթմիշ տիրլէր :

Պունու տա պիր թագդիր նա-զարը իլէ պէօյլէ մէյլիմ · հաթթա, միլքիմիզին նագտ զայիֆլիյինէ պագմայարագ, էօյլէլէրի թարա-ֆընտան պէօյլէ պիր զայրէթ վէ պէօյլէ պիր ֆայտէյի ումումիյի միւճիպ օլաճագ հալիլէ կէօս-թէրիլմէսի, տէրեճէյի նիհայէ-տէ մէմնունիյէթիմիզի պատի օ-լա պէզմ տըր · չիւնքի, սայէյի թէպաարէրվէրիտէ, ինշալլահ ումում միլքիմիզին իլէրուտէ նա-յիլ օլաճաղը սէատէթի հալէն-տէ, պու զայրէթին, վէ պու համիյէթին, նէ պէօյլէ նէթի-ճէլէր հուսուլէ կէթիրէճէյինի կէօսթէրմէքտէ տիրլէր :

Ֆագաթ մաամաֆիհ պիզ հալը հազըր իւզէրինէ պահս իտէյօ-րուզ, իլէրուսի իչին հիսս իթ-տիյիմիզ բարլագ իւմիտլէր իլէ, շիմտիքի հալիմիզին սահիհլիյինի տէ սէթր իթմէյիզ, իճապը իհ-բաղընտա պիր գուսուր իտիլմէ-մէսինին էլէմլիյէթինի պէհան վէ իզրար իթմէլիյիզ :

Չիւնքի իլէրուսի իչին օլան իւմիտիմիզ տէ, շիմտիքի թարի-գիմիզէ մէտլուլ պուլունմագտա տըր :

Պիզ քէնտի քէնտիմիզէ, ու-ֆագ թէֆէք հէր նէ ամէլիյաթ իճրա իտէպիլիր իսէք, էկէր ան-տէ պէրէ գատար գուսուր իթ-մէյիզ, պէօյլէ իչէր իչին գուտրէթիմիզ տախիլինտէ հէր նէ քի վար իսէ անը տախի իճրա իտիպ, սօնրայա, նէթիճէսիզ սօնրայա, պիր չէյ պըրագմամա-լըյըզ :

Պու պէօյլէ չէյլէր իչին տէ զաթէն տէտիք քի, էճնէպիլէրին մուավէնէթի օլմագսըզըն պիր մուվաֆֆագըյէթ պուլամայըզ-տէյիզ :

Պիր քէրրէ էճնէպիլէրին սէրմա-յէսինէ պէհէմէհալ մուհթաճ պուլունտուղումուզու գապուլ վէ իգրար իթտիքտէն սօնրա, իճէ-պաթը անլէրտէն բօլիթիգաճա վէ խարիճէ մազարրաթլար հու-սուլէ կէլմէյէճէք սուրէթտէ, եալընըզ անըն ֆայտասընտան իսթիֆատէ իթմէք էսպա-պընը թէշվիգ իթմէմիզ լազըմ կէլիր :

Պունուն իչին տէ էյի գանուն-լար վազ իթմէք, անլէրին իճրա-սընտա թէքասիւլ իթմէմէք, վէ միլքիմիզտէ բօլիթիգաճա էնթրիգալար հավզէսինտէ պու-լունմայան էճնէպի միլլէթլէրի սէրմայէտարանընը ինթիխապ իթ-մէք լազըմ տըր տէրիզ :

Պու գապիլտէն օլանլար տախի Ինկիլթէրրա իլէ Ալէմանիա սէր-մայէտարանը օլապիլիրլէր :

Անճագ Ինկիլիզլէրէ պագարագ Ալէմանիալըլարըն օլ տէրէճէտէ գօլայլըգլարը վէ հավէսլէրի պուլունմամալըգընտան, պիզէ մու-ավէնէթ իտէճէք օլան էհլի սէր-մայէ, Ինկիլիզլէր օլապիլէճէք-տիրլէր :

Ինկիլիզ սէրմայէսի, նէֆսի Ին-կիլթէրրա իչին օլ գատար չօգ, վէ օլ գատար թաշգըն պիր հալ-տէ տիր քի, ֆազլա սէրվէթինի մէմալիքի էճնէպիյէտէ գուլլան-մագ իչին Ինկիլիզ միլլէթի գա-տար մէճպուրիյէթ թահթընտա պուլունան պիր տիկէր միլլէթ տահա պուլունմազ գապիլ տէյիլ տիր :

Նէ՞ իչին պիզ տախի պու մէճ-պուրիյէթտէն իսթիֆատէ իթմէ-յէլիմ · նէ՞ իչին քէնտիլէրինի թէշվիգ իթմէյէլիմ ·

Պիզտէ էօյլէ զանն իտէնլէր պուլունմագտա տըր քի, էկէր Ինկիլիզ սէրմայէտարանընը միւլ-քիմիզէ սօգար իսէք, սիյասէթ-եանըն իչինտէքի էթլէրի եէյիպ գապուգլարընը պիզէ թէրք իտէ-ճէքլէր տիր տէյի :

Էկէր պիզէ պէօյլէ պիր չէյ ի-տէն օլսու իսէ պիլէ, չիւբհէսիզ Ինկիլիզ տէյիլ իտի :

Իշթէ Ինկիլիզլէրին ինշա իյլէ-տիքլէրի Այտըն վէ Իզմիր շըմէնտիֆէրլէրի մէյտանտա տըր-լար :

Միլքիմիզտէ, բէսմի ֆաիզ ֆի-եաթը, սէնէտէ եիւզտէ օն իքի օլտուղու հալտէ, մէզքիւր իքի շըմէնտիֆէր խաթթլարը, եիւզ-տէ պէշ ալթը օլսուն թէմէթթու հուսուլէ կէթիրէպիլտիլէ՞ր մի :

Վէ էկէր Ինկիլիզլէր օլմասա, սէնէվի եիւզտէ օն իքիտէն էք-սիք ֆաիզ թանըմայան էհլի սէր-վէթիմիզ, եիւզտէ տէօրտէ պէ-չէ, վէ պէլքի տահա էքսիյինէ տէ գանաաթ իլէ եօլլարը ինշա իտէճէքլէ՞րմի իտի :

Ֆագաթ Ինկիլիզլէր պունա գա-նաաթ իթտիլէր, վէ պու գանա-աթ սայէսինտէ, Իզմիր վէ ճի-վարլարը, մէմալիքիմիզին տիկէր գըթաալարընա նիսպէթէն իհեա օլունաճագ հալէ կէչմիշ օլտուգլա-րը կիպի, պունճա սէնէլէրտէն պէրու, կէրէք բօլիթիգաճա վէ կէրէք խարիճէ տէ օլ եիւզտէն պիր Ինկիլիզ մուտախալէսինին զու-հուրի տախի իշիթիլմէմիշ տիր տէյի զանն իտէրիզ :

Վէ էօյլէ պիր մուտախալէնին զու-հուրինէ տէ նէ՞ սէպէպ վար տըր ·

Բումէլի գըթ՞ասընտա, Ավուսթ-րիա վէ Ալէմանիա իչին չօգ չէյ-լէր սէօյլէնէպիլիր :

Քէզալիք Աֆրիգա գըթ՞ասըն-տա, էբէյիճէ հագգլը օլարագ, Ֆրանսա վէ Իթալիա հագգընտա տախի չօգ չէյլէր չիւբհէ օլունա-պիլիր :

Ֆարզ իտէլիմ քի, Անատօլու-մըզըն Սուրիյէ գըթ՞ասընտա տա-խի, Ֆրանսանըն կէօզի պուլուն-մուշ օլապիլսին :

Ֆագաթ Անատօլումուզըն հա՞ն-կի գըթ՞ասը իչին տէնիլէպիլիր քի, Ինկիլիզլէրին անտէ կէօզլէ-րի վար տըր, վէ շըմէնտիֆէրլէ-րիմիզլէ վէ սայիրէ ինշաասը ի-չին գումբանիալար թէշքիլ ի-տիւպ օրալարտա եայըլմալարընտա-խի, բօլիթիգաճա վէ խարէ-ճէ էնթրիգալար նիյէթը խաֆի-յէսի մէվճուտ պուլունմագտա տըր տէյի :

Ինկիլթէրրա տէվլէթի, տէյիլ պաշգա պիր էֆքեարը խաֆիյէ, իլլա խօտ պէ խօտ մէմալիքի Օս-մանիյէնին չուլ եա պու գըսմընը քէնտիսի զապթ իթմէտիքտէն պաշգա, սայիրլէրինէ տախի գափ-թըրմամագ էֆքեարը իլէ, աճէպ սէնէ զարֆընտա իքի տէֆա Էվ-րօբանըն էն պէօյլէ տէվլէթլէ-րինէ գարշը մուհարէպէ իտիպ գան վէ ալթուն թէլէֆ իթտի · եարըմ միլեօն ասքէր թէտարիք իտէն պիր տէվլէթին թէշվիգի իլէ Սիւրիյայը չըգնամըշ օլան Մը-սըր օրտուսունու կէրի սիւրտիւ, վէ հէնուզ պիր գաչ սէնէ էվվէլ-լէրի, պիւթիւն Էվրօբա տէվլէթ-լէրի պիրէր նիյէթ իլէ ուղրաշ-տըգլարը հալտէ, հիչ տէյիլ իսէ չըգնամըշ օլան էեալէթլէրիմիզտէն պիր գըսմընը կէրի ալըրըգ թէքրա-րէն սանճագը Օսմանի թահթընա վազ իյլէմէք իչին, պիր գաչ միլեօն լիրա սարֆ իթտի, վէ Քալթէճ Բուսիայը, քէնտի Սիւ-թիւհալ թարիքինին նըսֆ եէ-րինտէ տուրմայա մէճպուր գըլտը ·

Ինկիլթէրրա պու ֆէտաքեար-լըգլարը, մահզա պիզիմ գազա-մըզա վէ կէօզիւմիւզէ նայիլ օլ-տուղու, եախօտ պիրաղ պիր ֆա-յիտէ իճրասը արզուսընտա պու-լունտուղու իչին տէյի տէրիհալ իթ-մէտի :

Պու ֆէտաքեարլըգլարը մէվ-գըյի իճրայէ վազ իթմէքտէն պիր բօլիթիգա զօրու վար իտի ·

Եանի մէմալիքի Օսմանիյէնին վէ ալէլ խուսուս Անատօլու գը-թասընըն, պիննէթիճէ քէնտի էլ պիլէ տօգունտուրմամագ պաշ-գա, տիկէրլէրինին էլ տօգունտուր-մամալարընա գարշը տախի, էլինտէն կէլէպիլիտիյի գատար ուղրաշմագ բօլիթիգասը մէճպուրիյէթի թահ-թընտա պուլունմագտա իտի :

Վէ պաշգալարը հէր նէ տէր-լէր իսէ տէսինլէր, պիզ, Ինկիլ-թէրրանըն իշպու բօլիթիգասը սայէսինտէ կէօրմիւշ օլտուղու-մուզ մէնֆաաթլարը ինքեար ի-տէմէյիզ :

Ինկիլիզլէրին, մէմալիքիմիզին պէհէմէհալ մուհթաճ պուլուն-տուղու ճեսիմ շըմէնտիֆէրլէր, լիմանլար, վէ սաիր պէօյլէ ա-մէլիաթ թէտարիքի իչին կէլիպ իչիմիզէ եայըլմալարընտան, բօլի-թիգաճա վէ խարիճէ հիչ պիր մուշքիլի իհթիմալտէն ատտ ի-տէմէյէճէյիմիզ կիպի, պիլաքի-թիւն իչիմիզէ գարըշմալարը իլէ, սաիր պիր պէօյլէ մուհասսէնաթ տախի հուսուլէ կէլէճէյինի իւ-միտ իտէրիզ :

Եանի պազըլարըն գօրգտուգ-լարը կիպի, բօլիթիգաճա վէ ի-տարէճէ պիր մուշքիլիմիզ եօլ աչըլմըշ օլմատըգտան պաշգա՝ հաթթա, Ինկիլթէրրանըն, մէ-մալիքի Օսմանիյէյի խարիճի տիւշմէնլէրէ գարշը մուհաֆա-զայա մէճպուրիյէթի, թիճարէթ-ճէ մէնֆաաթլար զօրու իլէ պիր գաթ տահա գէսպը գուվվէթ իթմիշ օլուր :

(Տէվամը)

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

Մէպուսանը միլլէթտէն Ղազարոս-եան Քրիստոսատուր էֆէնտինին տէր-ճի զըմընտա կէօնտէրտիկի իքի գը-թա էվրագ պէրվէճհը աթի այնէն նէշր օլունուր ·

Մեծ. Խմբագիր

Կը խնդրեմ առ կրօն. ժողովն ուղղեալ այս գրութիւնս Ձեր Պատ. լրագրոյն միջոցաւ հրատա-րակել բարեհաճեսջիք :

Ք. Ղազարոսեան

11 Փետր. 1883

Գերապատիւ Սրբազան Հայր, Ատենապետ Ազգ. Կեդր. Վար-չութեան Կրօն. սրբազումար Ժո-ղովոյ :

Երկու շաբաթ առաջ լրագրաց մէջ գոհութեամբ կարդացի թէ Ազգ. Կեդր. Պատկառելի Կրօնա-կան Ժողովդ իր մէջէն յատուկ այցելու Մասնախումբ մը ընտրեր և արտօներ է, որ Թաղային և մասնաւոր վարժարանները այցե-լութիւններ կատարելով՝ տեղե-կացնէ Սրբազումար Ժողովոյդ թէ՝ անդ բարոյական և կրօնա-գիտութիւն կը դասախօսուի՞ն, և եկեղեցեաց մէջ ալ Հայաստան-եայց արարողութիւնները ճշդիւ և միօրինակ կը կատարուի՞ն :

Սահմանադրական շրջանի մէջ թեւակոխելնէս 'ի վեր այս առա-ջին անգամը չէ որ Ազգ. Կրօն. Ժողով մը այսպիսի կենսական խնդրոյ մը կարևորութիւն տա-լով՝ նկատողութեան առնուլ կը հաճի : Անցեալին մէջ ալ քանի մը անգամ՝ ասոր տեսական փոր-ձերն տեսնուեցան, բայց սարա-բաղդաբար ասոր գործադրու-թիւնը մինչև ցարդ ամլութեան մէջ է :

Այս անգամ երբ այսպիսի որո-շում մը ընթերցայ լրագրաց մէջ, կրկնակի մխիթարուեցայ, որ այն կարևոր խնդիրը միւսանգամ Պատկառելի Ժողովոյդ կողմանէ գործօն ձեռնարկութեան մը մղ-ուեր է :

Ուստի շնորհակալութիւն կը յայտնեմ, գիտնալով հանդերձ թէ՝ ժողովոյդ մէջ այնպիսի հա-տըներ տարբերքներ կան, որոց փորձառութիւնը մեծ յայտեր կը ներշնչէն ուղղամիտ ընթերցողաց թէ՝ այս վերջին միջամտութեան ո-րոշումը՝ Նախընթացներուն պէս՝ [illegible] կարգը չպիտի դաս-ուի, մանաւանդ անանկ ժամա-նակի մը մէջ, ուր ամեն Հայ լաւ համոզուած է թէ՝ առանց կրօնի չիք ազգայնութիւն :

Կրօնի անտարբերութիւնը՝ ազ-գայնութեան անտարբերներ յա-ռուցանելով ուսանողներն իրենց անտիական հասակէն կը զրկուին այն զգացմանց մխիթարութենէն, ո-րոցմով օր մը՝ իրենց եկեղեցւոյն ազգին և մարդկութեան պաշտ-ներն ու պարտականքները պիտի ըլլային :

Ո՛վ չգիտեր թէ Թաղային վար-ժարաններն այսօր՝ իրենց կից գտնուող եկեղեցւոյն մէջ շրջա-բերուած պնակներու հասոյթէն յանուն կրօնի հանգանակեալ գումարներովը կմատակարարուին

Ուստի ինչո՞ւ համար Սահմա-նադրութեան շնորհիւ —որ պար-տուց և իրաւանց օրէնքն է— մէկ կողմէն պահանջնիս կամ պիտոյք-նիս գոհացուցած ժամանակնիս միւս կողմէն առ կրօնն, առ ե-կեղեցին ունեցած պարտ.քերնիս թերանամք կատարել :

ԷՍՐԱՐԸ ԱՇԳ

ԷՍԷՐԸ

Ք. ԼԻՄՈՆՃԵԱՆ

Դ.

ՖԷՏԱՔԵԱՐ ՊԻՐ ԳԸԶ

(1652 Նումէրօտան տէվամ)

Տօնա Իզապէլլա, զըրալարը էլլէրինտէն այաղա գալտըրաճագ պիր սէմաւի կիւլիւմսէյիշլէ, չարգաարընը մէրգում պահրիյէ զապիթի էլինտէն գա-պուլ իթտիյինտէ, վէ Բէյլէօղլու Էտէրէմ Էֆէնտի տէտիյինտէ, կէրէք մէրգում պահրիյէ զապիթի, վէ կէրէք եաւրուճուղը Տօն Վալտէզ, իքիսի տախի նար կի-պի գըզարմըշլար, ֆագաթ պիրպիրլէրինինքինէ տաալանը ասալէթնա գըտա պիրէր ըթէշ զօրու իլէ գըզարմըշլար իտի :

Տօն Վալտէզ թէքրարէն ալթա պինտիյինտէ, եանընտան կէրի չէքիլ-մէքտէ օլան պահրիյէ զապիթինէ, եավաշճագ չու սէօզլէրի սէօյլէտի :

«Կիւնէշ պաթմատըգտան իքի սաաթ սօնրա պուրատա պուլուշալըմ :»

Բաղար սիւչամը իտի · կիւնէշ պաթտը, վէ տրասը թամ իքի սաաթ կէչտիյինտէ, այնի չարգըյա վագասընըն զուհուրա կէլտիյի մահէլտէ, իքի ատէմ մաչալա, վէ ալթը նէֆէր զապըթան պիրիպիրլէրի իլէ պուլուշմագ-տա իտիլէր :

Մէրգումըն զապըթանտան իւչ նէֆէրի, Տօն Վալտէզ իլէ քէնտի իքի նէֆէր չահիտլէրի, վէ տիկէր իւչ նէֆէրլէրի տախի, պալէտա վէքէր օլու-նան պահրիյէ զապիթի իլէ քէնտի իքի նէֆէր եինէ պահրիյէ զապըթանը չահիտլէրի իտիլէր :

Իքի րաքիպլէր ալա պիրիպիրլէրի իլէ սէօզ պիլէ իթմէքսիզ, եալընըզ թարաֆէյնին չահիտլէրի, տուրաճագլարը եէրի մուայէնէ իթտիլէր, վէ մուհա-րիպլէրին գըլըճլարընը եօգլաճագլարը հէնկեամտէ, Տօն Վալտէզ իլէ քէնտի րաքիպի, սօյունմայա պաշլատըլար :

Պէշ տագըգա սօնրա, մաչալալարըն չաֆգլարը իլէ, իքի ատէմ չըգըլազ գըլըճլար պարլամագտա իտի :

Իքը չաթըշմա պիր օն տագըգա գատար սիւրտիւ · իքի րաքիպլէրին տա-խի սիլահ գուլլանմագտա օլան մէհարէթլէրի միւսավի իտի :

Պիր տէ նակէհան իքիսինտէն պիրիսի եէրէ գապանտը :

Այագտա գալան պահրիյէ զապիթի իտի :

Տօն Վալտէզին չահիտլէրի տէրհալ անըն իւզէրինէ սիւչիւփ եէրտէն գալտըրտըլար, վէ կէօմլէյինին գըզարմըշ օլտուղունու կէօրէրէք տէրհալ կէօյսիւնիւ աչմայա տավրանտըլար իսէ տէ, Իզապէլլանըն պէլէտա էսիրի, անլէրի պիր թարաֆա իթէրէք, թէքրարէն Փըրլանըպ այաղա գալգտը :

Գըլըճլար եէնիտէն պարլամայա պաշլատը, վէ զաթէն քէնտի հէյէճան-լարընըն զօրունտան գըզարմըշ օլան ալթը ատէմ եիւզլէր, մաչալալարըն ա-լէվլէրի ըշըղընտան պիր գաթ տահա տէհշէթլի պիր գըզարթը քէսպ իթմիշ-լէր իտի :

Պէշ տագըգա սօնրա եինէ իքի րաքիպլէրտէն պիրիսի, ֆագաթ պու տէ-ֆա սըրթ իւսթիւ տէվրիլտի :

Տէվրիլտի պիր տահա գալգմամագ իւզրէ :

Եինէ իքի նէֆէր չահիտլէր եէրէ սէրիլէնին իւզէրինէ սիւչտիւլէր :

Պու տէֆա իմտատա գօշանլար, էվվէլքի չահիտլէր տէյիլ իտիլէր :

Տօն Վալտէզ մէնսուպինի չըգարըպ գըլըճընը սիլտիյի հալտէ, նիմ մաղ-րուրիյէթ վէ նիմ նէտամէթ նազարը իլէ, քէնտի րագիպինին եէրէ սէրիլմիշ օլան ուզուն վիւճուտի իւզէրինէ պագտը, վէ պիր ազ սօնրա քէնտի իւզէ-րինէ տէ պիր պայըլըգ կէլիպ, քէնտի չահիտլէրինին գօլլարը իչինէ տէվ-րիլտի :

Պիր չարէքէ սօնրա, Գասիչ չէհրինէ տօղրու հարէքէթ իտէն իքի գըթա արապա կէօրինմէքտէ, վէ պու արապալարտան պիրիսի տէրունունտէ պիր ճէնազէ պուլունտուղու հալտէ, տիկէրինինի իչինտէ տախի ճէնազէտէն աշա-ղը գալմայան պիր պայըլըն զապիթ պուլունմագտա իտի : Պ՛ր չարգանըն իքի գուրպանլարը . . . :

Տօն Վալտէզին գըլըճը, պէչարէ պահրիյէ զապիթինին կէօյսիւնտէն կի-րիպ, սըրթընտան տըշարը չըգմըշ իտի ·

Իզապէլլա, կէրէք մէզքիւր տիւէլլօնուն վուգուունու վէ կէրէք անըն սէպէպինի տույտու վէ իշիթտի իսէ տէ, եալընըզ էօլէնին էօլիւսիւնիւ, [illegible] հայաթտա գալանըն տախի էօմրիւնիւ աճըմագտան պաշգա պիր չէյ [illegible] իտէմէտի :

Հաթթա Տօն Վալտէզ իքի այ միւթէմատիյէն էօլիւմ իլէ բէնչէլէշ[illegible] նիհայէթ քէնտի գուվվէյի պէտէնիյէսի ղալէպէ իթտիյինտէ, վէ խասթէլը[illegible] հէնկեամընտա կէօսթէրտիյի բէտէրանէ մուհապպէթ վէ տիգգաթը իչի[illegible] պէյանը թէշէքքիւր իչինտէ իւզրէ գօմանտանա իլէ վիզիթասընը վէրտիյինտէ Տօնա Իզապէլլատան՝ պէօյլէ չէյլէր, պէօյլէ միւքեաֆաթլար պէքլէմէ[illegible] իքէն, մէրգումէ զալիմ տիյէր, եալընըզ «Ինշալլահ արթըգ Ճէլէճալին Տօն Վա՛լտէզ» տէյի քէնտինէ սիւալ իթմէքլէ իքթիֆա իյլէտի :

Մէրհամէթսիզ գըզ պիլմէզ իտի քի, պու պիլլիւնախ սիւալի իլէ, պ[illegible] րիյէ զապիթինին գըլըճընտան տահա ֆէնա սուրէթտէ Տօն Վալտէզին [illegible] նէսինի եարալամըշ իտի :

Տօն Վալտէզ, միւճէրրէտ պու գըզտա, Սպանիայը գանընըն պիր [illegible] թիսնախիյէթի օլմագ իւզրէ, ալա պէքլէմէ ըէնիլէն տույղունուն էսէրի [illegible] լէ պուլունմամասընա գարար վէրտի · վէ էկէր մէզքիւր գարար քէնտի [illegible] տաարընա էթթիւրմիշ օլմասա, հիտաէթինտէն պաթլայաճագ իտի :

Նէ՛ գատար եանըլըշ պիր միւթալէա . . . :

Տօնա Իզապէլլա սօն տէրէճէտէ պիր շիտտէթլի պէքլէմէ ալթըն [illegible] եանըլըպ թութուշմագտա, ֆագաթ պու շէտիտ աթէշ Տօն Վալտէզ իչի[illegible] եանմագտա տէյիլ իտի :

Տօն Վալտէզին պահրիյէ զապիթի իլէ վուգու պուլան տիւէլլօսունտա[illegible] թամ իքի կիւն սօնրա Բալֆ Միլըր Գասիչէ կէթիրիլիփ, գըզլանըն մահ[illegible] տայիրէսինտէ թէվգիֆ իտիլմիշ, վէ արատան անճագ իւչ տէօրտ հաֆթա կէ[illegible] չէրէք, Տօնա Իզապէլլանըն սիւլւէր Ինկիլիզ հագգընտա հիսս իյլէտի[illegible] լէագա ազէչի, պէվքէլինի կէօսթէրմէյէ պաշլամըշ իտի :

Նասըլ քի տէտիք · կիւզէլլիքտէ էէքթա պուլունան Սպանիայը գըզ [illegible] կիլիզճէ լիսանը էրէյիճէ թահսիլ իթմիշ օլտուղունտան, չօգ տէֆա բէօ[illegible] րինին վէ վալիտէսինին եանընտա, քէնտի մաամաթընտան պուլունտուղ[illegible] իւզրէ կիւլէրէք վէ օյնայարագ, Բալֆ իլէ Ինկիլիզճէ գօնուշմագտա իտի [illegible] վէ Ինկիլիզ տէլիգանըլը տախի Սպանիօլճայը բէք էյի պիլմէտիյինտէն, [illegible] տէֆա Իզապէլլա, քէնտի բէտէր վէ վալիտէսի իլէ տէլիգանըլը մահ[illegible] ընտա թէրճէմանլըգ մէմուրիյէթի իֆա իտէր իտի :

Պիչարէ Տօն Վալտէզ, Իզապէլլանըն ուղրունա պիր ատէմ էօլտիւրմիշ[illegible]

Քաղաքակրթեալ ազգութիւնները անգամ մեծ կշիռ և կարեւորութիւն տուած են իրենց կրօնին, լաւ համոզուած ըլլալով որ՝ կրօնը ոչ միայն յաւիտենականութեան կամուրջ մ'է, այլև ազգութեան և պետութեան զօրաւիգ է իրեն բարոյականութեան ամենամեծ օգուտներովը։

Եթէ աշխարհի վրայ ամենահզօր ազգութիւնները իրենց կրօնքին վրայ կը յենուն իրենց ապագայն, իրենց զօրութեանց շարունակութիւնը, հապա ո՞ր կը մնայ մեզ՝ որ դարաւոր հայութեան մը գժբախտ մնացորդն ենք. մեք որ այնչափ Պարսկին, Յոյնին, Արաբացւոյն և խուժադուժին մահացու սպառնալեացը առջև ամեն բան զոհեցինք, բայց ի մեր քրիստոսաւանդ կրօնքէն՝ որ այսօր մեր ազգայնութեան իրաւամբ ապաստարան եղած է, է՞ր ուրեմն անտարբեր մնամք մատաղ սերնդեան մէջ կրօնի սերմը, հաւատոյ արմատը հաստատելու, և արդէն գտնուածները մշակելու, զարգացնելու։

Մեր նախնիք՝ այս տեսակէտով շատ հեռատես էին. վասն զի փորձով տեսան թէ՝ անցա՛ծ էր այն ժամանակները՝ ուր ազգային կարողութեամբ եկեղեցին կ'փըրկուէր։ Ներկայ ժամանակիս մէջ ամենէն ապաստավէտ կարծուած ազգային քաղաքագէտն ալ համոզուած է խղճովը թէ՝ եկեղեցին, միայն Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցին և անոր կրօնը հաստատուն մնալովը պիտի բարձրացնէ Ազգին բարոյականը և որով Հայն ազգաց մէջ իր դիրքը արժանավայել վիճակի մէջ պիտի պահէ։

Իմ նպատակէս դուրս է կրօնի մանրամասնութեանը վրայ ճառել։ Պատկառելի կրօնական ժողովոյդ Սրբազան Հարք՝ կրօնի գիտնորներ և աւետարանիչներ ըլլալով գիտեն իրենց դասը, իրենց հանգամանքը, ուստի կը փութամ ժամ մը յառաջ իրականացնել իրենց այս մասին առաջադրած բանաւոր տնօրինութիւնը ի մխիթարութիւն Ազգիս և ի փառս Եկեղեցւոյ։

Այսուհետև օր մը անտնաւ՝ դար մը կորսնցնել ըսել է ազգաց կեանքին մէջ, քանի որ կը հաւատամք թէ՝ մեր դպրոցներուն մէջ կրօնի աւանդութեան բացակայութիւնը բողոքականութենէն և կաթոլիկութենէ աւելի վըտանգաւոր է մեր ազգայնութեան, և թէ ամեն օր Նորեկուկ դասաւանդներ՝ —[illegible]— քմածին վարդապետութիւններով անմեղ մանկանց միտքը կը մոլորցնեն, խեղճը կը գերեն, առանց զգալի ընել տալու բարեպաշտ ծնողաց։

Կաղաչեմ, մի խղճիք, մի՛ յուսահատիք, երբ անտարբերութիւնը, անհաւատութիւնը Ձեր դէմ թումբեր կանգնեն, Ձեր քայլերը առջև խոչընդակներ յարուցանել նկրտին։

Ձեր դրօշակը՝ Ձեր խաչն է, Ձեր ուղղութիւնն է։

Այս մասին՝ անշուշտ եղիք, որ ազգային երեսփոխանութիւնը Ձեզի հետ է և Ազգը իր համակրութեամբը Ձեզի կ'օժանդակէ միշտ։

Այս առթիւ կը խնդրեմ պատ. Ժողովէդ, որ ներողամիտ լինի իմ զգայմանցս անկեղծ արտայայտութեանը։

Որով մնամ Ձերդ Գերապատուութեան և պատ. Ժողովոյդ ամենայն յարգանօք

Անձնուէր խոնարհ ծառայ
Էֆ. Ղ[illegible]

11 փետր. 1883
Իսկիւտար

Քրիստոսասէր էֆէնտիմին տիկեր մէքթուպը սըր.

Ս. ՓՐԿԻՉ ԱՐՈՒԵՍՏԱՆՈՑԸ

Մեծայարգ Խմբագրապետ Տէր Թէրճիմանը Էֆքեար պատ. լրագրոյ

Լոյսի վերջին թուոյն մէջ լուրջ քննադատութիւն մը կարդացի պատ. Ուսումն. Խորհրդոյ Ազգ. Հիւանդանոցի վարժարանին համար հրատարակեալ Տեղեկագրին նկատմամբ։

Լոյս՝ այդ քննադատութեամբը Տեղեկագրին ինչ ինչ կէտերը փաստիւք հերքելէ ետև, կ'դառնայ Արուեստանոցի առթիւ արտայայտուած գաղափարին կ'ձայնակցի։

Հիւանդանոցի մէջ Արուեստանոց հաստատելու տրամադրութիւնը նոր չէ. 30 տարի առաջ ալ կար այդ գաղափարը. հիմայ ալ կայ։

Սակայն ամեն գործ իր արդիւնքէն կը չափուի։

Եւրոպայի մէջ իրաւ է որ հիւանդանոցաց, կամ լաւ ևս որբանոցաց մէջ արուեստանոցներ կան։ Ասի չուրացուիր։ Բայց այն տեղ սպառիչ մարդիկները՝ արտադրող մարդիկներէն շատ են. մինչդեռ մեր երկրին մէջ՝ ատոր ընդհակառակն է։

Օրինակի աղագաւ, որբանոցին համար արհեստարան մը հաստատենք կըսուի, որոյ մէջ իբրև արհեստ՝ «կօշկակարութիւնը, ատաղձագործութիւնը և դերձակութիւնը» աւանդուին։

Կը հարցնեմ հրապարակաւ թէ արդեօք այս երկրին մէջ, մանաւանդ մեր ազգին մէջ՝ ո՞ր կօշկակարը, ո՞ր ատաղձագործը, և կամ ո՞ր դերձակը՝ իր կատարելագործեալ վիճակին մէջ իսկ՝ նախանձելի կամ երջանիկ վիճակ մը ստացաւ մինչև ցարդ։ Ասոր պատասխանը՝ թող ամեն մարդ կամ Հայ՝ անցեալին վրայ յետադարձ ակնարկ մը նետէ և գըտնէ . . . . ։

Ինձ համար՝ փոխանակ Արհեստարան մը վարժարանին քով հաստատելու, ապագային մէջ ուսանողաց առ ձեռն տալուտ մը, երաշխաւորեալ վիճակ մը ունենալու համար, աւելի լաւ կընարեմ և հրապարակաւ կառաջարկեմ որ՝ որբանոցին այնպիսի բարձրագոյն ուղղութիւն մը տըրուի, ուրկէ ելնող աշակերտները քաջ սովրած լինին՝ դծագրութիւն, երկրաչափութիւն, հանքաբանութիւն, տարրալուծութիւն, ընագիտութիւն, մեքենագիտութիւն ևն.։

Ահա՛ այս բարձրագոյն գիտութիւններով օժտեալ միտք մը՝ օր մը կարող կըլլայ իր ճակատագրին տէրը ըլլալ, և ընթացիկ պատուաւոր արհեստով մը իր ապագայն իր ձեռօքը յարդարել։

Ցաւամեայ փորձով համոզուած եմ, թէ այն ուսանողները՝ որք Ս. Փրկչեան վարժարանի մէջ կըրթութեան հետ արհեստի ալ հետևեցան, ապագային դժբաղդ եղան։ Իսկ այն աշակերտները՝ որք Հիւանդանոցի արհեստանոցը չյաճախեցին, բաւականացան միայն ուսմամբ պարապիլ, անոնք բարւոք վիճակներ ունեցան, և ազգ. ասպարէզին մէջ զանազան պաշտօններով փայլելէ զատ, պետական ծառայութեանց մէջ ալ հաշակ ունեցան, ինչպէս նաև հեռագրատան, բժշկականութեան, փաստաբանութեան ևն. ասպարէզներու մէջ։

Ներկայ պատ. Հոգաբարձութիւնը՝ արդէն ձեռնհաս, փորձառու և ընտիր տարրերքներէ կազմեալ է, և իր ջանիւք այսօր 650էն աւելի Ս. Փրկչի բարեպաշտական հաստատութեան մէջ պատըսպարեալ ազգայնոց անունդը և հագուստը հայթայթելու հոգը ստանձնած է, կը փափաքիմ որ պատ. Ուսումն. Խորհրդոյն այդ տուած նոր հրահանգովը՝ Հոգաբարձութեան միջուսյան անդամոց անյողդողդ ընթացքին տարբեր ուղղութիւն մը տալով՝ թէ՝ Հիւանդանոցի մնուկին նիւթապէս կը վնասուի, և թէ՝ աշակերտաց սուղ կեանքը՝ պարապը կապառուի։

Կ'գուշացնեմ պատ. Հոգաբարձութիւնը՝ այսպիսի որոշման մը առջև, ուշի ուշով քննէ յանձնարարեալ առաջարկութիւնը և իր այս մասին ունեցած փորձառութեամբն ալ նկատողութեան առնու, և իր նախորդներէն մեկուն տասնամեայ փորձառական դիտողութիւններն ալ անպէտ չըհամարին։

Եթէ Հիւանդանոցի մնուկին վիճակը գիտնայի թէ կը ներէ՝ վարժարանին և տղայոց ապագային համար արդի նիւթական զոհողութենէն աւելի մեծ գումար մը ծախսել, յանձնաժամ ամենէն առաջ ես պիտի խնդրէի որ՝ վարժարանի ուսմանց ներկայ ծրագրին վերայ՝ վերոյիշեալ հանրօգուտ գիտութեանց տարրերքներն ալ աւելնալուն աշխատին, որք իրօք կրթական խնդրոյն հետ հացի խնդիրն ալ կանխաւ պատրաստած կըլլան ի սփոփանս ապագային անստուգութեան մատնուած ուսեալ աշակերտաց։

Այս առթիւ, Տէր խմբագիր, ընդունեցէք, մեր յարգանաց հաւաստին, և հրատարակեցէք այն դիտողութիւններս, ի պարտ ու պատշաճ տնօրինութիւն առ որ անկ է։

Ձերդ անձնուէր
Ք. Ղ[illegible]

14 փետր. 1883
Իսկիւտար

Տուրունը ումումիյէի Օսմանիյէ խասրէսինտէն կէլէն խան.

Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ վարիտաթը մուխասսասասը խասըէսի թարաֆընտան Տրամա, Տէքաստ, Բրէվէզէթա, Գավալա, Իւքէչէ մա Նէնիճէի-Գարասու վէ Տարը Տէրէ, վէ Սարը-Շապան խարէլէրինին թիւթիւն էօշրիւ՝ Գավալատա մէվգըի միւզայէտէյէ վազ օլունմուշ օլուպ, պուրաճա տախի վերիլէճէք ֆիյաթլարըն մաշը հալին ան սէքիզինճի կիւնիւնէ տէկին գապուլ օլունաճաղը, վէ պու պապտէ գիյատէ մալիւմաթ ախզընա թալիպ օլանլարըն խարճի միւշարիլէյհա նէզարէթը ումումիյէսի տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

Ֆիյ 12 շուպաթ 1883 3—2

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Խուտավէնտիկեար (Պրուսա) վիլայէթինդէվիլիլի՝ Հիճազ վիլայէթի վալիսի սապըգ Հաճիիզզէթ բաշա հազրէթլէրինէ,

Պազը ակրաս.քէրի իւթիհ.քեամ վէ ինշասի տաւիրեսի պաշ քեաթիպի Նուրի պէյ էֆէնտիյէ ըիւթպէի ուլա սընըֆը սանիսի,

Բարիզ սէֆարէթը Սէնիյէսի պաշ քեաթիպի Միսաք էֆէնտիյէ ըիւթպէի ուլա սընըֆը սանիսի,

Սէֆարէթը միւշարիլէյհա իքինճի սըր քեաթիպի օլուպ, Պէրլին սէֆարէթը Սէնիյէսի քեաթիպէթինէ թային օլունան Շէֆիգ պէյէ ըիւթպէի սանիյէ սընըֆը միւթէմայիզի,

Մէսինէի միւնէվվէրէ խազինէի տիվանիյեսի միւտիրիյեթի ըեֆիզը էմվէլի Մէհտմէտ[illegible] էֆէնտիյէ ըիւթպէի սալիսէ,

Սուրիա վիլայէթինտէ նիկ գայմագամըզը՝ վատի իւլ Աճէմ գայմագամը սապըգ խալիտ պէյէ,

Վիլայէթը մէզքիւրէ տախիլինտէ վատի իւլ Աճէմ գայմագամըզը՝ նիկ գայմագամը սապըգ Հաճի Րիֆաթ էֆէնտիյէ,

Ճէզայիրը Պահըր Սէֆիտ վիլայէթինտէ Քիրիյէ գայմագամըզը՝ Բիլմար գայմագամը սապըգ Բէթըլմի էֆէնտիյէ,

Վիլայէթը մէզքիւրէ տախիլինտէ Բիլմար գայմագամըզը՝ Լիւլէ-Պուրկազ գայմագամը Էքրամէս էֆէնտիյէ թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

—

Մարսիլիա պաշ շէհպէնտէրի սապըգ Մ. Տարէնէ Թէպտիլէն իւշիւնճի Մէճիտի,

Բարիզ պաշ շէհպէնտէրի Մ. Տըիօյա աէօրտիւնճիւ Մէճիտի,

Բարիզ սէֆարէթի գանչէլէրի Մ. Նօգա աէօրտիւնճիւ ըիւթպէ Օսմանի նիշանը իհսան պույրուլմուշ տըր։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Րումէլիի Շարգի վալիսի Ալէգօ բաշա թարաֆընտան Րուսիա տէվլէթինին Ֆիլիպէ ժէնէրալ գօնսօլօսը Մ. Քրէպէլէ 20 դեկտ. 1882 թարիխլիյէ կէօնտէրիլէն պիր գըթա մէքթուպ՝ բաշըի միւշարիլէյհ իլէ գօնսօլօս պէյէնտէրի միւնասէպաթըն տէրէճէսինի կէօսթէրիր օլտըղընտան, պէրվէհրը աթի նաղլ օլունուր.

Միւսիւ,

Տիւն.քի թարիխլի միւէրրախ մէքթուպը մահրէմանէնիզի ալտըմ. իշպու մէքթուպտա գաթը սուպլէրի՝ սախլընըլէրի բօլիթիգանըմա ատէմը մուվաֆֆագըյէթտէն տօլայը սիզի մէսուլ թութմագտա հագգըըմը բէյան իթմիշսինիզ;

Մէյտանա գօյմուշ օլտըղընըզ պէղայէթ էնթէրէսալը գաթէյի, դեկտեմբեր 14 թարիխլի մէքթուպըմա զիքր ու պէյան օլունան ֆէվգէլիյեթ վէգաիէտէն տաջհա վիյաթէ նագապիլը գապուլ կէօրտիւիմի ճէվաբէն իթեան էյլէրիմ։

Րումէլիի Շարգի վիլայէթի պիր հիւ.քիւմէթը մէչրութիյէ տիր. վէ բէիս՝ մէճլիսը ումումիտէ պիր ֆըրգա թարաֆընտան սուրէթը մէչրուէտէ տէրմիյան օլունան հէր նէվի իթիրազաթ իլէ, քէնտիսինէ իշպու մուխալէֆէթի ինհաճ խուսիլէճէք քեաֆֆէի նէթայիճի գապուլէ մէճպուր իսէ տէ, մուխալէֆէթը մէզ.քիւրէ, տաւէլը միւտտէյյամատան պիրինին գօնսօլօս մէմուրըն նուֆուզը յա վուգու պուլտուղու զէման՝ գօնսօլօսըն նէզտինտէ մէմուր պուլունտուղու հիւ.քիւմէթ ըէիսի, իշպու միւտախալէ իւզէրինէ նազարը տըգգաթը ճէլպէ, վէ պու մէմուրըն հիւ.քիւմէթը մէթպուասը ճանիպինտէն քէնտիսինէ կէօնտէրիլմիշ օլան հիւ.քմ ու նուֆուզը իսթիմալինտէն չէքինմէսի, վէ էլհասըլ սիյասէթը խարիճիյէսինտէ մուվաֆֆագըյէթսիզլիկէ տուչար օլտուղընտան տօլայը պու մէմուրը մէսուլ թութմագա հագգը եօ՞գ մը տըր։

Րուսիա տէվլէթինին վալիսի պուլունտուղըմ վիլայէթճէ մէվճուտ օլան մէնաֆիի մէչրուասընա կէլինճէ, պէն պունը գայտ վէ թաղթիր իլէրիմ, չիւն.քի իշպու մէնաֆիյի՝ վիլայէթը մէզ.քիւրէնին հուգուգ վէ հուրրիյէթինէ միւհաֆազա մագտամընտա ատտ իլէրիմ։

Գօնսօլօսխանէյէ ախտ մէսալիհ իչին պէնիմլէ կէօրիւշմէք իսթէյէճէք օլան գօնսօլաթօ մէմուրլարընըն քեաֆֆէսինին էմրէ թահթընտա պուլունտուղըմ պէհեան իտէր, վէ փագաթ պունտան պէյէօլէ՝ գըլըչ պիլէճէք գէչէ պիր քոռիտորտա 14ի թարիխլի մէքթուպըմտա արզ օլունտուղը եօլլա պիր հարէքէթէ ճիւրաթ իթմիշ օլան պիր գօնսօլօս մէմուրը յա չալըշէն միւլազիմ նիճէ ատիմ իլ իմքեան օլտըղընը թէքրարէն իթեան էյլէրիմ։

(Մըհռը Էմզա)
ԱԼԷԳՕ ՎՕԿՕՐԻՏԷՍ

—

Միւսիւ Տէկէօմպէրին ալտըղը պիր խապէրէ կէօրէ, Ինկիլթէրա՝ Սիւննէ պօղազընըն սուլարը Քիլիա պօղազընա ագմամագ իչին մէզքիւր Սիւննէ պօղազընտա լազըմ կէլէն ամէլիյաթը իճրա իթմէք իչիւն 300.000 Ինկիլիզ լիրալըգ պիր մէպլաղ սարֆ իտէճէք տիր։

—

Նօյէ Ֆրայէ Փրէսսէ կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, պունտան պիր գաչ կիւն մուգատտէմ Ֆրանսատա Գան նամ մահալտէ Մ. Կլատսթօն իլէ Մ. Գլէմանսօ պէյնինտէ վուգու պուլան միւլագաթլարա Լօնտրա վէ Բարիզտէ բէք զիյատէ էհէմմիյէթ վերիլմէքտէ տիր։ Լօնտրատա Մ. Գլէմանսօյա իսնատ Մ. Կամպէթթանըն խալէֆի օլաճաղը նազարըյլա պագըլմագտա իմիշ։

—

Կօմթ տը Սէհէլէն բէթերսպուրկտան պէրվէհրը աթի խապըրըմըշ տըր.

«Իմպէրաթօրըն պէտեանընտէսի նէչր օլունաճաղըտան պէրու նիհիլիսթլէր մէյտանընտա գումէթլի պիր հարէ.քէթ միւշահէտէ օլունմաղը չիւպհէտէն վարէսթէ տիր։

«Պազը էվրագ պուլունմուշ տըր քի, էվրագը մէզ.քիւրէ՝ Զարըն թաճ թագընմա կիւնիւ իչիւն սուրէթը մախսուսէտէ օլարագ պիր իթթիֆագը խաֆի թէշքիլ օլունմուշ օլտըղընը զաննեթթիրիյօր։»

—

Սօֆիատան փեպրվար 17 թարիխլիյէ Թայմզ չէօյլէ խապըրմըշ տըր.

«Բրէնս Ալէքսանտր թարաֆընտան նէշր օլունան պիր էմիրնամէ մուճիպինճէ, Րուսիա օրտուսընտա միւտտէթսէմ օլմագ իւզրէ խագընտա 40 Պուլկար զապիթի Րուսիայա կիտէճէքլէր տիր։»

—

Բօսթէն նամ Բարիզ կազէթասընտա պէր վէճհը աթի օգունմուշ տըր.

«Պազը չայիալարա կէօրէ, Լօնտրա տա.քի սէֆիրիմիզ Մ. Թիսօ՝ ուզուն միւտտէթ մէմուրիյէթինտէ տէվամ իտէմէյէճէք տիր։

«Ֆրանսայը մէմալիք.քը էճնէպիյէտէ քի էն մահիր պիր մէմուրընտան մահրում գըլաճագ օլան իշպու խաթիֆանըն պաշըլըմա սէպէպի սէֆիրը միւշարիլէյհին նամզէտլըղընտան նէշէթ իթմիշ մէրվի տիր։

«Մամաֆիհ զաւալլը Մ. Թիսօ՝ Ֆրանսատա վուգուա կէլէն ահվալը ախիրէտէն միւթէէսսիր օլմուշ տըր։ Սէֆիրը միւշարիլէյհ՝ Լօնտրա գօնֆէրանսընտա Ֆրանսա թարաֆընտան վէքիլ պուլընտըղը հալտէ, խարիճիյէ նէզարէթինին ուզուն միւտտէթ միւնհալ գալմասընտան տօլայը էմիրսիզ, թալիմաթսըզ գալմըշ վէ համթա իթթիխազ օլունաճագ թավըր ու հարէ.քէթ հագգընտա ճիւզի պիր իշարաթ պիլէ ալմամըշ տըր։»

—

Գահիրէտէն Տէյլի Նէ-ս ա ղազըթէսինէ կէօրէ, հէյէթը նուզզար՝ Մըսըր Գրէտի Ֆօնսիէ (էմլաք) պանգասընըն բէխսի ինկիլիզ մալիյէ միւսթէշարը Մ. Գօլվինին օլաճագ հիւ.քիւմէթին թահթը նէզարէթինէ վազ իթմէյի գարարլաշթըրմըշ տըր։

—

Ինկիլթէրա Հարպիյէ Նազըրը՝ պիրի միրալայ իւչիւ գայմագամ վէ պէշի պինպաշը օլարագ 23 ինկիլիզ զապիթինին էսամիսինի հավի օլան պիր ճէտվէլի պու քէրրէ թաստիգ իթմիշ օլմաղլա, զապիթանը մումաիլէյհիմ՝ Սըր Իվլին Ուտըն թահթը գումանտասընտա օլարագ Մըսըր օրտուսընտա իսթիխտամ օլունաճագլարտըր տըր։

—

Մուսուլ Բալմերի վէ իւքի բէֆիզընի գաթլ իթմէք թէօհմէթիյէ մաղնուն օլան 13 Պէտէվի պու քէրրէ Իսքէնտէրիյէ տիվանը հարպը հուզուրընտա մուհաքէմէ օլունուպ, անլերին պէշի գաթլէ, պիրի 15 սէնէ վէ պիր տիկէրի 10 սէնէ վէ տէօրտիւ 5 սէնէ վէ պիրի տէ 3 սէնէ միւտտէթլէ մահբուսիյէթէ հիւքմ օլունմուշ լար տըր։ Նախլ միւթէսարրըֆը տախի պիր սէնէ մահպուսիյէթէ հիւքմ օլունմուշ տըր։ Իշպու գաթլ մասալէսինտէ գիմէտխալ օլտուղլարը թէպէյյուն իտէն վէ ֆագաթ հէնուզ էլէ կէչմէմիշ օլան տիկէր 4 Պէտէվինին տէ զըյապէն գաթլէ հիւքմ օլունմուշ լար տըր։

—

Րուսճուգ իլէ Ճիօրճէվօ (Եէրկէօյ) պէյնինտէ պուզլար իւզէրինտէն գըզագ արապալար մունթազամէն իշլէյօրլար. օ ճիվարլարտա տըշ ճիտտէթլիճէ հիւքմ իճրա իթմէքտէ տիր։

—

Վօլօս շէհպէնտէրի Ապտիւլ Համիտ Համտի պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի մէճլիսինէն Ցէրմանաթէ թէ կէլմիշ տիր։

—

Տօլմա—Պաղչէ կազխանէսինին հիչ գուլլանըլմամըշ օլաճագ պիր հալէ կէլմիշ օլան գազանը իլէ հավալու Շէհիր Էմանէթի թարաֆընտան թամիր իթթիրիլմէքտէ իմիշ։

—

Կերէմմէրի պիր խալամ՝ չունտա պունա սալթանաթ իւզրէ կէչէն կիւն Ցէրսանէթէ 6 թանէ 4-5 եաշըլարընտա թըլ շօճուգ կէթիրմիշ իսէ տէ, իւզմիտ միւթէսարրըֆլըղընըն իխպարը իւզէրինէ մէրգում տէրտէսթ օլունմուշ տըր։

—

Պու քէրրէ Թէհերանտա էճնէպիտէն իւրի սախտէ կազէթէ նէշր օլունմագտա տըր։ Պահլըաան պիրի՝ [illegible] նամընտա օլուպ, բօլիթիգա վէ սաիրէտէն պահիս օլտըղը կիպի, տիկէրի տախի Շէրէֆ նամը իլէ բէսիմլի պիր կազէթա տըր։ Իշպու բէսիմլի կազէթանըն իչ նիւսխէսինտէ իրան Շահը իլէ վէլի ահտընըն բէսիմլէրի միւնտէրիճ տիր։

—

վէ քէնտիսի տէ մէզարա կիրիփ չըգմըշ օլտուղու հալտէ, մէրգումէնին պաշընտա պիրիսի իւզէրինէ տիւշիւնմէքսիզին օլտուղունու տույսա, աճէպա պիր տահա եաթագտան այաղա գալգապիլէճէ՞ք մի իտի։

Տօն Վալաէզին վուրուլուպ եաթագա տիւշմէսի իւզէրինէ պիր այ կէչմէտէն, Իզապէլլա պիւսպիւթիւն քէնտիսինի ունութմուշ, ագլընը Ֆիէրրինի Ռալֆ Միլլէրա վէրմիշ, վէ տէլիգանլը Ինկլիզ, մէրգումէնին պու հալինէ էյիտէն վագըֆ օլմուշ իտի իսէ տէ, ագլը Ֆիէրրի վէ եւրէյի Հէլէն Հուսայթըօղլուն իւզէրինտէ օլտուղընտան, Իզապէլլանըն տիւշիւնճէսինէ հայրան օլմագլըգտան պիյատէ պիր շէյ հիսս իթմէտի միւմքինտիր իտի։

Իշթէ թասվիրին պիր էսրար պարտէ իլէ պիրիպիրլէրինէ մէրպութ պուլունան իւչ պէտպախթ աշըգա չիֆթլէրի, քի թէքլէրինէ ետնըլը թէսատիւֆ իթմիշլէր իտի։

Տօն Վալաէզ Իզապէլլայը սէվմէքտէ իտի, Իզապէլլանըն ագլը Ֆիէրրի Ռալֆ Միլլէրըն իւզէրինտէ իտի։

Իզապէլլա տախի, Ռալֆ Միլլէրը սէվմէքտէ իտի, պու տա ղայպ իթմիշ օլտուղու Հէլէն Հուսայթըօղլուն պաշգասը իւզէրինէ տիւշիւնմէքտէ իտի։

Էօթէտէ հալպուք Մօրթիմէր տախի Հէլէն Հուսայթըօղ իչին քէնտիսինի բարէ բարէ իթմէյէ հազըր պուլունմագտա իտի. մէրգումէ քէնտի եիւզինէ պիլէ պագմագ իսթէմէմէքտէ իտի։

Ֆագաթ Ռալֆ Միլլէրըն հալի, տօղրուսունու սէօյլէմէք իչին էրէյինճէ գըզագանըլաճագ պիր հալ օլուպ, թիւկէնլէրինինինքինէ գըյաս օլունամազ, Տօն Վալաէզին վէ Մօրթիմէրին եւրէկլէրինէ պիլէ պագմագ խօթէնմէյէն իքի նէֆէր ֆէնէրլէտէ տիւլէրլէրին, Ռալֆ Միլլէրըն ուզրուտա քէնտիլէրինի ֆէտա իթմէյէ հազըր պուլունաճագլարընա զէրրէ գատար շիւպհէ իտիլէմէզ տիր քի, Հէլէն Հուսայթըօղլուն նէ հալտէ պուլունտուղունու պիլինմէմէքտէ, վէ համթա Մօրթիմէրի Ռալֆ Միլլէր զաննը իտէրէք անըն իլէ էվլէնմիշ օլմասը պիլէ իհթիմալտէն պուլունմագտա իտի, պու սէպէպլէ վէ պախթիյար Ինկլիզ տէլիգանլըսը, Սպանիօլ կիւզէլլէրինին էն կիւզէլ վէ էն սէվիմլի օլան Տօնիա Իզապէլլանըն էլինի, մէվգիինի, վէ հասսա ու հիսսիյաթ կէլմէյէն վարլըղընը նէ՞ քէլիմէ քէսա իթմէլի իտի։

(Տէվ-ի)

ՏԱՓԻԼԻՑԷ:

Միլլէթիմիզ նէվճիվանլարընտան Բարխուտ ըէսսամըլըղ թահսիլ իտէն վէ պու ֆէննտէ խայլիտէն խայլի խըյրադը մէհարէթ վէ մէլէքէ էյլէյէն Ցիրանեան Սարգիս էֆէնտինին Լը Շուտօլ նամընտա չըգըղըղը զայէթ կիւզէլ պիր ըէսմին Պէյօղլունտա Աղտալյանեան սիրտուէր էֆէնտիլէրին ֆօթօղրաֆխանէսինտէ բիյանդօյա գօնուլաճաղընը պահտան սղաէմ կազէթամըզտա իլան էթմիշ իտիք:

Մահքէմէի Թիճարէթ աղաի էվվէլի իւքէնտէրեան Մէկրոն էֆէնտինին հիմմէթիյլէ ըէսսամը մումաիլէյհէ պիր խանէ օլմագ իւզրէ թէրթիպ օլունան մէզքիւր բիյանօ՝ կէչէն ճումա կիւնիւ ֆօթօղրաֆխանէի մէզքիւրտէ պիր խայլի մէմուրինը կիրամ վէ զէվաթը միւթէպէրէ հազըր օլտուղու հալտէ քէշիտէ օլունուպ, 72 նումէրօ գազանմըշ տըր:

Զանն օլունտըղընա կէօրէ, պու նումէրօ Մալիյէ նէզարէթէ ճէլիլէսի մէմուրինինտէն պիրինին իմիշ:

Ըէսսամ Ցիրանեան Սարգիս էֆէնտինին թէէմմինը իսթիգպալի իչիւն թէրթիպ օլունան իշպու բիյանդօտա միւշարիլէյհ Խաքընտէրեան Մէկրոն էֆէնտինին զույրէթ ու իգտամաթը սայէսինտէ մէմուրինը Օսմանիյէնին տախի պիր խայլի մուավէնէթի սէպգաթ իտիւպ, պէհէրի 2 մէճիտիյէ օլան պիլէթլէրտէն թէշրիֆաթը ումումիյէ նազըրը Միւնիր պէյ հազրէթլէրի 40, վէ վարիտաթը ումումիյէ մուհասէպէ միւտիրի Սիւլէյման Մուսթաֆա բաշա հազրէթլէրի տախի 60 ատէտ միւպայաա պույուրմուշլար, վէ պէօյլէճէ մէզքիւր բիյանօնըն վարիտաթը 20 պին ղրուշա պալիղ օլմուշ տըր:

—Լօրտ Տիւֆէրին իլէ Գահիրէյէ կիթմիշ օլան Ինկիլթէրրա սէֆարէթի պաշ թէրճիմանը Սըր Սանտիսըն պու քէրրէ Տէրսաատէթէ ավտէթ իյլէմիշ տիր:

—Պիր վագթտան պէրու նամիզաճ պուլունան Ցախիրէ Նազըրը Մահմուտ Նէտիմ բաշա հազրէթլէրինին պիր գաչ կիւնտէն պէրու քէսպը սըհհէթ ու աֆիյէթ էթմէյէ պաշլատըղը վէ պիր իքի կիւնէ գատար մագամը ալիլէրինի թէշրիֆ իտէպիլէճէքլէրի մաճլէճիմունիյէ իշիտիլմիշ տիր:

—Իտարէի Մախսուսէ վափօրլարընըն Գահիրէյէ նէզարէթինին թահթը իտարէսինէ կէչիրիլտիկինի, վէ մէզքիւր գումբանիանըն իշլէթմէյէ մախսուս օլան էվրաքը վէ խասլէթխանէլէրի նէզարէթը մէզքիւրէյէ թէսլիմ ու հէվալէ օլունտուղունու պունտան աղաէմ խապէր վէրմիշ իտիք:

Իշիտտիկիմիզէ կէօրէ, Իտարէի Մախսուսէ վափօրլարընտա միւսթախտէմ օլան մէմուրին՝ թէպէտտիւլաթը վագըատտան տօլայը միւզայէգաի հալէ տուչար օլտուգլարընը վէ պէօյլէ պիր վազըյէթտէ իշ թէմաթիք ինթէք գայիլը իմքեան օլմայաճաղը ճիհէթլէ, պու քէրրէ խաքիփայի Շահանէյէ պիր իսթիտա թագտիմիլէ պու խուսուս հազդընտա մէրհամէթ վէ շէֆգաթը հազրէթը Շէհրիյարիյի նիյազ ու թէմէննի էյլէմիշլէր տիր:

Զաթը հազրէթը Բատիշահի մէրգում պիչարէ մէմուրինին ահվալը թէէսսիւֆիշթիմալինի նազարը ալըգաթէ ալարագ, պիր թագըմ մէմուրինին պօշ գալմասընա սէպէպիյէթ վէրմէմէք իչիւն նինէ իտարէի մէզքիւրէնին էվվէլքի կիպի Մախսուսէ գումբանիասընա իատէ ու իհալէ օլունմասընը էմր ու ֆէրման պույուրմուշլար տըր:

—Իթալիա սէֆիրի գօնթ Գօրթի՝ տուն մէմլէքէթինէ կիթմէք իչիւն վափօրա պինմէք իւզրէ իքէն նինէ ազիմէթինի թէէխիր էյլէմիշ տիր:

—Սիլահշօրանը հազրէթը Բատիշահիտէն օլուպ պիր վագըտան պէրու Սելանիքտէ պուլունան Սէյֆուլլահ պէյ՝ տուն Տէրսաատէթէ ավտէթ էյլէմիշ տիր:

—Իւսկիւտարտա վագը Բում մէքթէպլէրինէ իանէ օլմագ իւզրէ, մահալլը մէզքիւրտէ միւթէշէքքիլ «Անաթօլի» նամ ճէմիյէթ իլէ մէքթէպիյէ մէզքիւրէ միւտիրիյէթի թարաֆընտան պէօյիւք պիր պալօ վէրիլմէսի մուգարրէր օլմուշ, մէզքիւր պալօ Իւսկիւտար բօլիս միւտիրի սաատէթլու Ալի Բիզա բաշա հազրէթլէրինին թահթը հիմայէսինտէ օլարագ փէտրուարըն 19րնճի էօնիւմիւզտէքի ճումա էրթէսի աղշամը Իւսկիւտար Նէնի-Մահալլէ Բում մէքթէպի սալօնընտա իճրա օլունաճաղը մէզքիւր ճէմիյէթ վէ միւտիրիյէթ թարաֆընտան մաթպաամըզա խապէր վէրիլմիշ տիր:

—Նէմճէ միւթէվէճճիհէն Պէյրութտան պիր թայֆա ասաքիրը Շահանէ հարէքէթ իյլէմիշ տիր:

—Մէմալիքը Շահանէնին ումում նուֆուսը էհալիսինի ճէտիտ պիր ուսուլ իւզրէ պիթթահրիր թահրիրը ինզիպաթը ալթագ իւզրէ Պապը Ալիտէ պիր տաիրէի մախսուսէ թէշքիլ օլունաճագ իմիշ:

Մէզքիւր տաիրէ իչիւն Պապը Սէրասքէրիտէն 15 վէ Պապը Ալիտէն տախի միւլքիյէտէն քեաթիպ մէմուրլար ալընարագ, մէճմու 40 նէֆէրէ իպլաղ օլունաճագ իմիշ:

—Լօ. Տիւֆէրինին պէյանընա կէօրէ, պիր վագթ տախա մէքթիւպը վէ միւստաճէլէր տօղրուտան տօղրույա Մահքէմէի Թէմյիզ ռէիսինէ վէ եախօտ էվրագլարընըն մուամէլէսինի կէօրմէյէ մէճպուր օլան ղափթ քեաթիպլէրի նէզտինէ կիտիւպ խուսուսի պիր սալօնտա իֆատէի մէրամ էթմէյէ մէճալ իքէն, շիմտի պու ուսուլէթ ըէֆ օլունմուշ օլտուղունտան, Մահքէմէի մէզքիւրէնին պիր գափըսը պիր գաչ վագըթ գափալը գալաճագ իմիշ, վէ մէզքիւր ալաքատարլար իսէ, Մահքէմէնին մէզքիւրէնին գափըսը օլան մէվքիյէ գատար ալաքատարան տէվամ օլունաճագ իմիշ:

—Սելանիքտէն խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, չէհրը մէզքիւր օվալընտան ճէրէյան իտէն վարտար նէհրի թաշարագ, էթրաֆտաքի գուրալարա վէ պաղլարա պիր խայլի զարար վէրմիշ իմիշ:

—Գարահիսարը 16 սաաթ մէսաֆէսի օլան Աղինլէ գազասընտա վէ Սանթըգլըյա 20 սաաթ մէսաֆէտէ վագը Պագլագ նահիյէսինտէ զալմիյէ վագըաթը իլէ աթըտա իքէն հէնիւզ թահքիգաթ վէ թէհարի օլունմագ իւզրէ բօլիսէ չէվրիլմիշ օլունմուշ տըր:

—Պէրկրատտան իշար օլունտուղունա կէօրէ, օրատան Նիշ վէ Նիշտէն Վրանիայա վէ Բիրօթա (Շարքէօյ) գատար չըմէնտըֆէր խաթլարը իլէ Սէմէնտիրէ վէ Վէլիգա Բըլանա արասընտա վագը չըմէնտիֆէր խաթլարընա կէրէկլի թաամիրաթ իւզրէ թէվզիֆ օլունմագտա իմիշ:

—Ցիւն Պէյխլէ Ալու աչըգլարընտա պիր սէպզէվաթ գայըգը թէվգիֆ էյլէմէլէրէ, թէրսանէնին պուլունան իքի գայըգ ծը պօզուլմուշլար տըր:

—Զապթիյէ Նազըրը Ֆաիգ բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան, տուն վէ էվվէլքի կիւն ումում մահալլէ պէքճիլէրի Պապը Զապթիյէյէ ճէլպ օլունարագ, ումուրը վազիֆէլէրի հագգընտա թէնպիհաթը լազըմէ վէրիլմիշ տիր:

—Կէչէն սէնէ Թօրխանէ էօնիւնտէ զարգ օլան Բէյքօզ վափօրունըն չըգարըլմագ իւզրէ սաթըլմըշ թէքլիֆ օլունմագտա վէ իքի միւհէնտիս էնտի պայլըքլար վէրիլմէք իւզրէ միւճտէտէն պույունտիւրուլմագտա իմիշ:

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ Խաարէ Մէճլիսինին իլանը տըր.

Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ Խաարէ Մէճլիսինին գարարը մուճիպինճէ, իսթիգրազը Օսմանիյէ վէ էսհամը ումումիյէնին կէլէճէք մարտ 1/13տէ հուլուլ իտէն փայլարը իլէ 1881 սէնէսի 8/20 տէգէմպէրտէ նէշր օլունան Տույունը Ումումիյէ նիզամնամէսինին 13րնճիւ մատտէսի մուճիպինճէ Բումէլի տէմիր եօլլարը թահվիլաթընա խասպէթ իտէն մէպալիղը մէզքիւրէ նիզամնամէյէ մէրպուտ ճէտվէլտէ կէօսթէրիլէն րէսիւմլէր իւզէրինէ սէնէվի 1 %տէ հիսապը իլէ թէէտիյէ օլունաճագ տըր:

Օսմանլը Պանգասընըն Տույունը Ումումիյէյէ տաիր օլան իլանը տըր.

1881 սէնէսի 8/20 տէգէմպէրտէ նէշր օլունան նիզամնամէնին իճրաի ահքեամը զըմնընտա Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ Մէճլիսը Խաարէսինին գարարը մուճիպինճէ, կէլէճէք 1/13 մարտտան իթիպարէն գայտ օլունան թահվիլաթ իչիւն գըյմէթը իթիպարիյէլէրի իւզէրինէ սէնէվի 1/2 վէ միւպատէլէ տամկասը իլէ տամկալանան (էսհամ մալիյէ) թահվիլաթըն թէնզիլ իտիլէն գըյմէթի իւզէրինէ սէնէվի 1/2 ֆայիզ թէէտիյէ օլունաճաղը՝ թահվիլաթը գայտ օլունան վէ եախօտ միւպատէլէ տամկասըյլա տամկալանան Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ թահվիլաթը համիլլէրինէ իլան օլունուր:

Պինաէնալէյհ թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինին՝ կէլէճէք մարտ 1/13տէն իթիպարէն պէտէլը գուփօնլարընը թահսիլ էթմէք իւզրէ Սթամպօլտա թարագճըլար փօսթա Օսմանլը Պանգասը չիւպէսինէ վէ մէմալիքը Շահանէտէքի Օսմանլը Պանգասը մէրաքիզինէ մէզքիւր թահվիլաթ իլէ պէրապէր թէքնիք սէնէտլէրի ըրաթէն վէ քեաֆի պէյաննամէ իլէ միւրաճաաթ օլունմասը տախի էքթիրէն իլան օլունուր:

Տույունը Ումումիյէ Մէճլիսը Խաարէսինին իլանը տըր.

1882 յանվարըն 1րնտէն իթիպարէն գուրասը չըգան Բումէլի տէմիր եօլ թահվիլաթընա միւպատէլէթէն վէրիլէն իլմ ու խապէրլէր համիլլէրինէ զամըն սէնէվի 25 թէէտիյէ օլունմուշ օլտուղունտան, 1882տէն 83 սէնէսի վաղթընտա խասպէթ իտէն հիսսէյի իքմալ իլէ ..., հասըլը 3 պադըլէյ տախի 1881 սէնէսի 8/20 տէգէմպէրտէ նէշր օլունան Տույունը Ումումիյէ նիզամնամէսինին 13րնճի մատտէսինէ թէվֆիգէն 1883 սէնէսի մարտ 1/13տէն իթիպարէն Տէրսաատէթտէ վէ մէմալիքը էճնէպիյէտէ Օսմանլը Պանգասը թարաֆընտան թէէտիյէ օլունաճաղը իլան օլունուր:

Օսմանլը Պանգասընըն իլանը տըր.

1882 յանվարըն 1րնտէն իթիպարէն գուրասը չըգան Բումէլի տէմիր եօլ թահվիլաթընա վէրիլէն իլմ ու խապէրլէր համիլլէրինէ զամըն սէնէվի 25 թէէտիյէ օլունմուշ օլտուղունտան, 1882տէն 83 սէնէսի զարֆընտա թէէտիյէ օլունաճագ 33 պադըլէյ տախի Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ Մէճլիսը Խաարէսինին պէտէլը վէ մէզքիւր գարարը մուճիպինճէ թէէտիյէ օլունաճաղը իլան օլունուր:

Պինաէնալէյհ զիքր օլունան հավալէլէր կէլէճէք մարտ 1/13տէն իթիպարէն, Օսմանլը Պանգասընըն Սթամպօլտա թարագճըլար փօսթա չիւպէսինտէ վէ մէմալիքը Շահանէտէքի Օսմանլը Պանգասը մէրաքիզինտէ թէտքիգ օլունմագ իւզրէ Պանգա անպարլարընա թէսլիմ իտիլմէսի էլզէմ օլտուղու միւլաքէրէն թէսլիմի պէյաննամէ խանէսին իճրա օլունաճաղը իլան օլունուր:

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

—

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 27 փէտր.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	102- 3/16
Օսմ. էսհամը աչըղտը	12-
» » գարանտը	12-
Իսթիգրազ 65	14- 1/2
» 69	13-
» 71	75- 1/8
» 72	23- 1/4
» 73	12-
Օսմանլը Պանգասը	19- 7/8
Բուսիա իսթիգրազը	87- 1/8
Մըսըր տայ. մուքթա հըսէ	73- 3/8
» իմթիյազը	96- 3/4
Տահրա Սանիէ (Մըսըր)	74- 1/4
Բօչիլտ իսթիգրազը (Մըսըր)	95- 3/8
Մաճարիսթ. էսհամը 1877	101- 1/4
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-412

—

Բարիզ 27 փէտր.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	80-70
» » % 5	115-40
Օսմ. էսհամը աչըղտը	12-15
» » գարանտը	12-17 1/2
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	70-
» 69	64-
» 73	59-
Բումէլի չըմէնտըֆէրի	55-50
Օսմ. Պանգասը	747-50
Գրէտի Լիօնէ	582-50
Գրէտի Փօնսիէ	1323-
Լիօն ագսիօնը	1607-50
Սուէյզ ագսիօնը	2337-50
Բուսիա 5 % 1877	92-
Իթալիա էսհամը	88-55
Մըսր Ֆօնտ. մուքթա հըսէ	366-37 1/2
Մաճարիստան էսհամը	102-72
Իսպան 6 % 1879	410-
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-24

—

Վիէննա 27 փէտր.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	119-95
Բումէլի չըմէնտըֆէրի	25-70

—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

—

Էսհ. ումմ. տէին ազ. գար.	13-08
Պու սապահ աչըղտը	13-13
Մըսըր մուքթաhըսէ. գար.	81-15
Պու սապահ աչըղտը	81-25
Իսթիգր. 63 (մութօ)	76-50
» 65	78-50
» 69 (բինար	64-50
» 72 (Պօն տիւ թրէ.)	22-75
» 73	58-50
Բումէլի չըմէնտըֆէրի	56-25
Աղչէ փայիփի	9-
Բէօսըր Ղրշ.	26-
Հէվալէսիզ »	30-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6-37
Սթամպօլ պանգասը	8-15
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5-09
Թրամվայ	3-20

ԱԳՉԷԼԼԵՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ Փարէ	108-14
Մէթալիք »	102-20
Պէշլիք »	104-10
Ալթըլըգ »	104-10
Պագըր »	700-
Գայմէ	990-
Ինկիլիզ լիրասը	110-16
Ֆրանսըզ ալթունը	88-
Բօլ	90-15
Գրէմիզ ալթունը	51-30
Գարաօն գայմէսի	09-3

ԻԼԱՆԱԹ

Իսկիւտար պիտայէթ մահքէմէսի իճրա տաիրէսինտէն կէլէն իլան.

Իպրահիմ Էտհէմ էֆէնտինին իզզէթլու Ապտիւլ Գատէր էֆէնտի զիմմէթինտէ պա իլամ ալաճաղը օլան մէպալիղը մալիւմէտէն տօլայը մէտիուն մումաիլէյհին Տէրսաատէթտէ Մէրճանտա Սամին-Վիրանը-Սանի մահալլէսինտէ խան-Արգասը սօգաղընտա 5 նումէրօլու թախմինէն 260 արշըն արսատա օլան բուդ հիսսէսի պիլմիւզայէտէ լիրա 100 ղրուշ հիսապըյլա 3000 ղըշ. պէտէլ իլէ Թալիպի Էօհտէսինտէ թէգարրուր իտէրէք, Թարիխը իլանտէն իթիպարէն 31 կիւն սօնրա գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, 100տէ 5 գամըն իլէ զիյատէյէ թալիպ օլանլարըն միւտտէթը մէզքիւրէ զարֆընտա Իսկիւտար Պիտայէթ մահքէմէսի իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր:

Խազինէի Խասսայի Շահանէտէն կէլէն իլան.

Պէշիկթաշտա Չըրաղան սարայը քեարին կագինօ՝ 99 սէնէսի մարթը իպթիտասընտան իթիպարէն տէրտէսիմէ իյճար օլուպ, չուպաթըն 27րնճի բագար կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իսթիյճար թալիպ օլանլարըն նէվմը մէզպուրէ գատար Խազինէի Խասսայի Շահանէյէ կէլմէլէրի իլան օլընըր: 3—1

Շէհր Էմանէթինտէն կէլէն իլան.

99 սէնէսինէ մահսուսէն Շէհր Էմանէթի վէ տէվաիրը պէլէտիյէ իչիւն լիւզումի օլան մուհիմմաթը գըրթասիյէ՝ նումունէլէրի մուճիպինճէ միւզայէտէ օլունմագ իւզրէ մէվգըի միւնագասայա գօնուլարագ չուպաթըն 24րնճիւ բէնչշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, վէրմէք իսթէյէնլէրին թէէմմինաթ ագչէսի վէ նա քէֆիլը միւթէպէր իլէ Շէհր Էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր:

14 չուպաթ 98

Պէյօղլու Պիտայէթ մահքէմէսի իճրա տաիրէսինտէն կէլէն իլան.

Աղսար օղլու Խարապէլ իլէ Հէմշիրէսի Լիւծիա գատընըն սէնէ 99 130 նումէրօլու իլամ մուճիպինճէ Նիւքթում Հանըմ զիմմէտսի Հագգը պէյ իլէ Էմինէ Հանըմտա տէյինլէրի պուլունան մէպալիղը մալիւմէնին թէսվիյէսի իչիւն մէրհում օլուպ փիրուզխթը մահքիւմ օլան Օրթաքէօյտէ Պէօյիւք-Այազմա սօգաղընտա 13 նումէրօլու խանէնին 6 հիսսէ իթիպարըյլա 5 հիսսէի շայիասը պիլմիւզայէտէ 7450 ղրուշտա Թալիպի Էօհտէսինտէ թէգարրուր իլէտիկինտէն, Թարիխը իլանտէն իթիպարէն 31 կիւն զարֆընտա մէզպուրը մէզքիւր իւզէրինէ 100 տէ 5 գամըմ իլէ Թալիպ օլանլարըն Պէյօղլու Պիտայէթ մահքէմէսի իճրա մէմուրիյէթի տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր:

7 չուպաթ 98

Բէյլ

Եօրկի Զուլաճըն Ավրահամ Աճէնս 95 սէնէսի 233 նումէրօլու իլամ մուճիպինճէ տէյնի օլան մէպալիղը մալիւմէնին թէսվիյէսի իչիւն Պէյօղլու Աղա-Ճամի մահալլէսինտէ Սագըզ աղաճը ճատտէսինտէ 74 նումէրօ իլէ մուրագգամ միւթէսարրըֆ օլտուղը Նըաֆ խանէսի ինա էլ միւզայէտէ 10.500 ղրուշտա Թալիպի Էօհտէսինտէ թէգարրուր իյլէտիկինտէն Թարիխը իլանտէն իթիպարէն 31 կիւնտէ պէտէլը մէզքիւր իւզէրինէ 100տէ 5 զամըն իլէ Թալիպ օլանլարըն Պէյօղլու Պիտայէթ մահքէմէսի իճրա մէմուրիյէթի ճանիպինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր:

5 չուպաթ 98

ՏՕՔԹՕՐ ԱՅՎԱԶԵԱՆ

—=—

ԶՕՃՈՒԳ ԽԱՍՏԱԼԸԳԼԱՐԸՆԱ ՄԱԽՍՈՒՍ ԹԱԳԻԳ

Տօգթօրը մումաիլէյհ՝ պունտան սէօյլէ բազար իրթէսի, չարշէնպիհ վէ ճումա կիւնլէրի սապահտան էօյլէնէ գատար Պէյօղլունտա Գօնսօրասիս նամ թէաթրօնըն գարշըսընտա 318 նումէրօլու Խոժէն Տէլլա Սաւարինի էճզախանէսինտէ քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէնլէրի գաբուլ վէ թէտավի իտէճէկինի վէ ալ-ումումլա խասթալարըն տէ բէք կիւզէլ վէ նէ ֆիգ տաիմա միւթէվէճճիհ էտէճէկինի իլան իտէր:

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ Վ ԱՊՕՐԼԱՐԸՆԸՆ

ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹԼԷՐԻ

Իշպու 1883 փէտրուարըն 15րնճի սալը կիւնիւնտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

—

ՍԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Ատալարտան գալգաճագ Քէօփրիւյէ

Սահ. Տագ.

1 — Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը

1 15 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը

—

Քէօփրիւտէն Ատալար իչիւն

9 50 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք

10 45 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա (1)

—

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան Քէօփրիւյէ

1 — Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը

9 15 Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը

—

Քէօփրիւտէն Ատալար

5 — Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ

9 30 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իզմիթ շըմէնտիֆէրի թօնօրլարընա մախսուս

ՍԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Քէօփրիւտէն

Սահ. Տագ.

3 10 Իզմիտէ կիտէն գաթ. Նօ. 2

10 35 Բէնտիկէ կիտէն

Հայտար Բաշատան

3 50 Բէնտիքտէն կէլէն գթ. Նօ. 1

11 5 Իզմիտտէն կէլէն

—

ԳԱՏԸ ՔԻԵՕՅ ԹԱՐԻԳԻ

ՍԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ		ԲԱԶԱՐ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ	
Քէօփրիւտէն	Գատըքէօյտէն	Քէօփրիւտէն	Գատըքէօյտէն
Սահ. Տագ.	Սահ. Տագ.	Սահ. Տագ.	Սահ. Տագ.
1 50	1 30	2 —	2 —
2 15	2 15	3 —	3 —
3 —	3 —	4 —	4 —
4 —	4 —	5 —	5 —
5 15	5 15	6 —	6 —
8 50	8 30	9 —	9 —
9 15	9 15	10 —	10 —
10 —	10 —	11 —	11 —
10 45	10 30	12 (2)	11 45
11 30	11 20	—	—
12 (2)	11 45		
— —	— —		

(1) Ախշամլարը Քէօփրիւտէն Ատալարա ճանիպինէ 10 45տէ իճրա օլունան սէֆէր հավա լօտօս վէ Բիրի գար օլտուղը զէման պիր չէրէք էվվէլ եանի 10 30տա իճրա օլունաճաղընտան, հավալարըն պէօյլէ օլտուղը զէման միւշթէրիլէրին վագթը իլէ վափօրա կէլմէլէրի իխթար օլունուր:

(2) Քէօփրիւտէն սաաթ 12տէ Գատըքէօյինէ իճրա օլունան սօն սէֆէր՝ հավա լօտօս վէ Բիրի գար օլտուղը զէման պիր չէրէք էվվէլ եանի սաաթ 11 45 կէչէրէք իճրա օլունաճաղընտան հավալարըն պէօյլէ օլտուղը զէմանլէր միւշթէրիլէրին վագթը իլէ կէլմէլէրի իխթար օլունուր:

Քէօփրիւ վէ իսկէլէ մէմուրլէրի այնէն պիլէթ ալըպ պիլէթ իճրա ալմալարը քիւլլիյէն մէմնու տըր, միւթէճասիրլէրի պէր մուճիպը գանուն մաազուլ տըր: Պինաէն ալէյհ վափօրա րաքիպ օլան զէվաթ Քէօփրիւտէն ալտըգլարը պիլէթլէրինի իսկէլէտէն վէ հէր ավտէթլէրինտէ Քէօփրիւ իսկէլէսինտէ մասասա վափօրլար տէրունինտէ ալմալարը միւթէրեամ տըր:

Աղշամլարը Քէօփրիւտէն սաաթ 9,30տա Ատալարա վէ սաաթ 11,15 վէ 12տէ Գատըքէօյինէ հարէքէթ իտէն վափօրլարա ճիւրմի պէօյիւք վէ եօլլարը իգամէ իտէր տէրլէմէ օլան իսպ վէ էշիա գապուլ օլունմայաճագ տըր:

Թէհլիքէտէն հազէր օլունմագ իչիւն տիւմէն օլտուղը զէման հէր վափօր պուլունտուղու նօգթատա թէվագգուֆ իտէճէկի կիպի, պօրա վէ Փօրթօսի անտա նամէլէթէլիլէ պու սէֆէրլէր իճրա օլունամազ իսէ, պու պապտա պիր շէյ սէօյլէնմէյէ հագգլարը օլմայաճագ տըր: